

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΘΑΙΚΟΝ

Ἐκδιδόμενον δις τοῦ μηνός.

Riccardo Castelvecchio [Giullio Pullè]

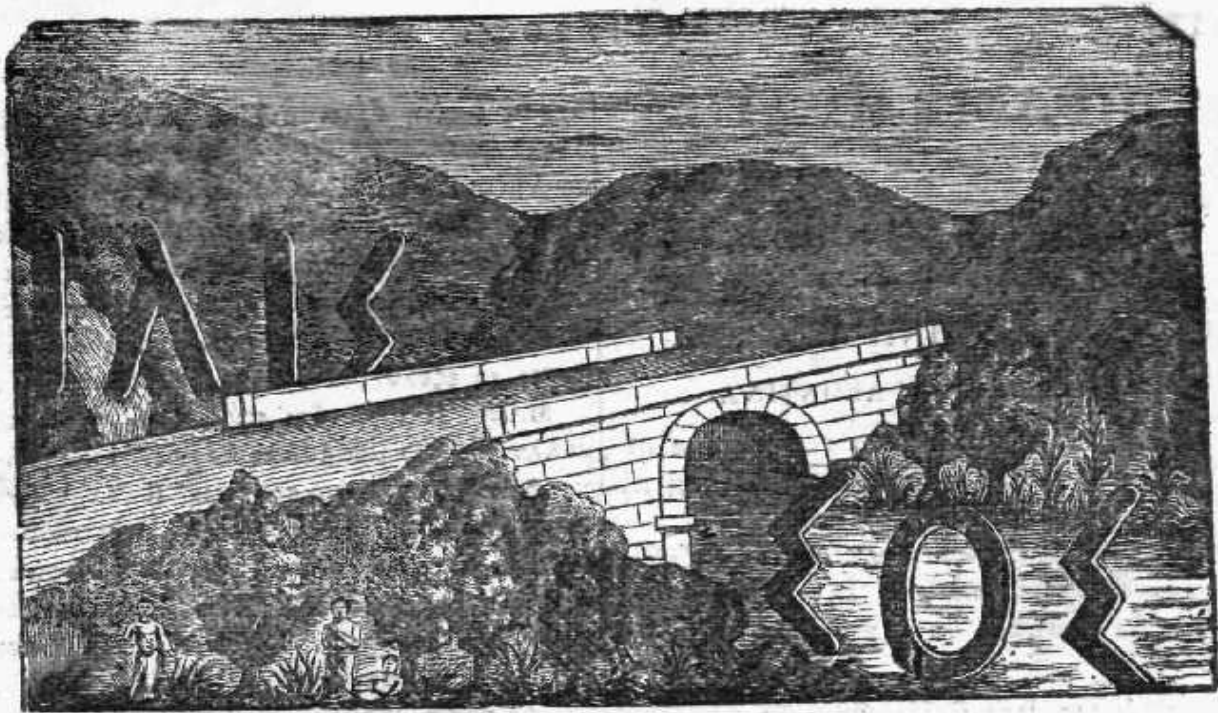
Οι παράφρονες [I matti]

Δράμα εις πράξεις τέσσαρας

Πισσός, Αθήνα

1. τμ. 2, τχ. 5 (30 Σεπτεμβρίου 1869), σ. 177-190

2. τμ. 2, τχ. 6 (25 Οκτωβρίου 1896), σ. 219-230

ΕΥΡΥΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ.

Ἐκδιδόμενον ἅπαξ τοῦ μηνός.

Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ 30 Σεπτεμβρίου 1868. | ΕΤΟΣ Β'. ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ Ε'.

1. ΟΙ ΠΑΡΑΦΡΟΝΕΣ.

ΔΡΑΜΑ

τοῦ Ἰταλοῦ Castelvechio
εἰς πράξεις τέσσαρας.

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΜΑΞΙΜΟΣ.
ΟΝΟΡΑΤΟΣ, συμβολαιογράφος.
ΛΕΟΝΤΙΝΑ, θυγάτηρ τοῦ Μαξίμου.
ΡΟΒΕΡΤΟΣ, δικηγόρος.

ΜΕΛΑΝΤΩΝ, ἰατρός Ἕλληλος.
ΜΑΡΘΑ, σύζυγος τοῦ Ὀνοράτου.
Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ ΦΡΕΝΟΚΟΜΕΙΟΥ.
Ο ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ.
ΘΕΟΣ }
ΠΡΟΛΟΓΙΟΝ } Παράφρονες
ΝΑΠΟΛΕΩΝ Α'. }
ΜΙΑ ΘΥΡΩΡΟΣ.
ΕΙΣ ΔΙΑΝΟΜΕΥΣ ΤΟΥ ΤΗΛΕΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΦΡΩΝ ΟΜΙΛΩΝ.
Τρεῖς ἄλλοι τρεῖς, πρόσωπα βωβὰ.
Ἐπηρετῆται καὶ ἄλλοι ὑπάλληλοι τοῦ Φρε-
νοκομείου.

Τὸ δράμα συμβαίνει ἐν Ταυρίνῳ ἐν ταῖς καθ' ἡμᾶς ἡμέραις.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ.

Δωμάτιον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Μαξίμου.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

ΜΑΞΙΜΟΣ ΚΑΙ ΛΕΟΝΤΙΝΑ.

ΛΕΟΝΤ. (Θωπεύουσα τὸν πατέρα αὐτῆς). Εἶνε λοιπὸν πραγματικῶς ἀληθές; Δὲν ἀστείζεσαι, ἀγαπητέ μου παπά;

ΜΑΞ. Ὅχι, κόρη μου, δὲν ἀστείζομαι γέλασε, ψάλε, κήδησε ἐκ τῆς παρηγορίας σου· ἂν ἀγαπᾶς, θὰ ὑπανδρευθῆς τὸν Ῥοβέρτον.

ΛΕΟΝΤ. Καὶ πότε, πότε θὰ στεφανώσωμεν;

ΜΑΞ. Βιάζεσαι τόσο πολύ νὰ τὸ μάθης; Δὲν σοι ἀρκεῖ ἡ βεβαιότης ὅτι θὰ τὸν λάβῃς ὡς σύζυγον;

ΛΕΟΝΤ. Περιεμείναμεν, παπά, τόσο πολύ.

ΜΑΞ. Καὶ ἐγὼ περιέμεινα δεκαεῖς μακρὰ ἔτη ἕως οὐ ἀποφασίσῃ ἡ δυστυχῆς σου μήτηρ νὰ μοὶ γεννήσῃ υἱὸν καὶ ἔπειτα ὅταν ἤλθεν ἡ ὥρα, εἶδεν ἀπ' ἐναντίας τὸ φῶς μία κόρη, ἐγεννήθης σύ! Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἡ καλή σου μήτηρ εἶχεν ἀποθάνει.

ΛΕΟΝΤ. Πρῶτα μὲ ἔφερες εἰς καλὴν ὄρεξιν καὶ τώρα θέλεις νὰ μὲ κάμῃς νὰ κλαύσω.

ΜΑΞ. Ἡ θλίψις μου διὰ τὴν ἄωρον ἐκείνην στέρησιν ὑπῆρξε τόσο βαθεῖα, ὥστε ὑπέστην καὶ ἐγὼ μακροτάτην ἀσθένειαν, καθ' ἣν διίσχυρίζονται ὅτι ἔδειξα σημεῖα παραφροσύνης. Σὺ ἦσο ἀκόμη εἰς τὰ σπάργανα τότε καὶ οὐδὲν εἰξεύρεις περὶ τῆς πρώτης ἐκείνης δυστυχίας.

ΛΕΟΝΤ. Ἦκουσα περὶ αὐτῆς ἀργότερον.

ΜΑΞ. Καὶ σοὶ εἶπον, ὅτι ἤμην παράφρων;

ΛΕΟΝΤ. Τὸ εἶπον, ναί! — ἀλλ' ἐγὼ δὲν τὸ ἐπίστευσα ποτέ.

ΜΑΞ. Θὰ ἐνθυμῆσαι ὅμως τὴν φοβερὰν ἐκείνην χρεωκοπίαν ἣτις μὲ ἐστέρησε καθ' ὀλοκλήριαν τῆς περιουσίας μου;

ΛΕΟΝΤ. Αἶφνης μετέβημεν τότε ἀπὸ τῆς εὐπορίας εἰς τὴν λυπηροτέραν πενίαν.

ΜΑΞ. Αἶ! λοιπὸν. Ἄν ὁ ἐγκέφαλός μου ἦτο τεταραγμένος, μοὶ φαίνεται ὅτι ἡ περι-

στασις ἐκείνη ἤρκει διὰ νὰ χάσω αὐτὸν ἐξ ὀλοκλήρου.

ΛΕΟΝΤ. Βεβαίως. Καὶ ὅμως ἡ κεφαλὴ σου σ' ἐδοθήσεν ἀπ' ἐναντίας πολὺ καλὰ ἵνα ἀνορθώσῃς εἰς τὸ μέλλον τὰ καταστραμμένα συμφέροντά σου. Πτωχέ μου πάτερ, πόσα ἐμπόδια θὰ εὔρες; Καὶ πῶς κατώρθωσες νὰ ἐξέλθῃς αὐτῆς τῆς καταστάσεως;

ΜΑΞ. Ἡ ἰδέα ὅτι προβλέπω περὶ τοῦ μέλλοντός σου μοὶ ἔδωκε θάρρος. Ἴσως χωρὶς σοῦ ἤθελον αὐτοκτονήσαι. Κατὰ τύχην εἶχον ἓνα φίλον, ἓνα σύντροπον τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας, ἓνα ἐξ ἐκείνων τῶν σπανίων ἀνθρώπων, οἵτινες μένουσι φίλοι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ συμφορᾷ. Ἐκεῖνος μ' ἐδοθήσεν ἐφ' ὅσον τῷ ἐπέτρεπον αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, καὶ εἰς τὰς συμβουλάς ἐκείνου ὀφείλω τὴν ζῶν καὶ τὴν διατήρησιν τοῦ λογικοῦ μου.

ΛΕΟΝΤ. Ἐννοεῖς βεβαίως τὸν συμβουλευογράφον κύριον Ὀνοράτον.

ΜΑΞ. Ἴσα ἴσα αὐτὸν τὸν ἀνθρώπον τοῦ ὀποίου ἡ ἀγάπη οὐδὲ πρὸς στιγμὴν ἐφάνη ψευδῆς καὶ τὸν ὀποῖον θεωρῶ ἀκόμη καὶ τώρα μετὰ σέ ὡς τὸ προσφιλέστερον ὄν ὄπερ ἔχω εἰς τὸν κόσμον. Θάρρος — μοὶ εἶπεν — ἐπιχείρησε κερδαλέαν τινὰ ἐργασίαν. — Ἀλλὰ τὸ δύσκολον ἦτο νὰ εὔρω ἐργασίαν, ἐπειδὴ ἐγὼ οὐδεμίαν ἐγνώριζον. Σκέψου σκέψου μοὶ ἐπῆλθεν ἐπὶ τέλους παράξενός τις ἰδέα διὰ τῆς ὁποίας ὅμως ἐπέτυχα τὴν ἀνόρθωσίν μου.

ΛΕΟΝΤ. Ἡ κιβωτός τοῦ Νῶε, δὲν εἶνε ἀληθές;

ΜΑΞ. Τῷ ὄντι, ἡ κιβωτός τοῦ Νῶε. Καὶ ἰδοὺ πῶς μοὶ ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν αὐτὸ τὸ εὐτυχές ἐπιπόημα. Εἶχον ἐν τῇ οἰκίᾳ ἓνα κύνα καὶ μίαν γαλῆν, τοὺς ὁποίους ἡ μακρὰ συνήθεια τῆς συμβιώσεως εἶχε καταστήσει φίλους. Μίαν ἡμέραν βλέπων αὐτοὺς συντρώγοντας ἡσύχως ἐν τῷ αὐτῷ τραβλίῳ εἶπα κατ' ἐμαυτὸν ἂν δύνανται νὰ ἀγαπηθῶσιν ὁ κύων καὶ ἡ γαλῆ, θὰ κατορθωθῇ τοῦτο καὶ διὰ τὰ ἄλλα ζῶα, ἄτινα ἐκ φυσικοῦ ἐνστίκτου μισοῦσιν ἀλλήλα καὶ ἀλληλοτρώγονται. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡ κατοικία μου κατέστη τροφεῖον διαφόρων ἀλλογενῶν ζῶων, συνήθροισα ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὸν κύνα, τὴν γαλῆν, ἓνα ποντικόν, ἓνα αἰετὸν, μίαν περισσότερὰν, μίαν ἀλώπεκα, μίαν ὄρνιθα, ἓνα

πίθηκα, ένα βύαν και ένα στρουθίον. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον διὰ μεγάλης ὑπομονῆς, δαρμῶν και στερήσεως φαγητοῦ συνείθισα τὰ ζῶά μου κατὰ πρότον μὲν νὰ ἀνέχωνται, ἔπειτα δὲ και νὰ συμπαθῶσιν ἄλληλα και τέλο; νὰ καταστῶσι φίλοι· και ὅταν ἐνόησα ὅτι εἶχον πολιτισθῆ μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ νὰ ζῶσιν ἐν οἰκογενείᾳ ὡς καλοὶ ἀδελφοί, κατεσκεύασα μέγα σιδηροῦν κλωβίον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐνέκλεισα πάντα. Προσεκόλλησα ἐπ' αὐτοῦ δελτίον μὲ τὴν ἐπιγραφὴν *Κιβωτὸς τοῦ Νῶε*, τὸ ἐπέθεσα ἐπὶ μακροῦ τροχοκινήτου ἀμαξίου συρομένου ὑπὸ μεγάλου κυνὸς και ἤρχισα νὰ περιοδεύω τὸν κόσμον δεικνύων τὸ νέον μου θαῦμα εἰς τὰς πλατείας και τοὺς δρόμους τῶν χωρίων και πόλεων.

ΛΕΟΝΤ. Εἰξεύρεις ὅμως ὅτι ἡ ἰδέα ἦτο ὠραιότατη και πραγματικῶς μοναδική;

ΜΑΞ. Τὸ εἰξεύρω, μάλιστα ἦτο και φιλανθρωπική και φιλοσοφική. Ἐπειτα διὰ νὰ κάμω τὸ κοινὸν νὰ ἐννοήσῃ και ἀποδεχθῆ τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἐπινοήματός μου ἦτο ἀνάγκη ἐνὸς καταλλήλου ἠθικοῦ λογιδρίου, ὕπερ και συνέθεσα· — ἄκουσε νὰ σοὶ τὸ ἀπαγγείλω. — « Ἀξιοσέβαστον, νοῆμον και βεβαίωστον κοινόν, εἰς αὐτὸ τὸ κλωβίον βλέπετε ζῶα τὰ ὁποῖα ἡ φύσις ὥρισε νὰ βιωσῶνται και κατατρώγωνσιν ἄλληλα· οὐχ πῆττον ὁ πολιτισμὸς και ἡ ἀνατροφή ἐπένησεν εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν και ἰδοὺ πτὰ βλέπετε συζῶντα ἐν μεγίστῃ ἀρμονίᾳ και μάλιστα — πρᾶγμα ἀπίστευτον — συντρῶγοντα ἐν τῷ αὐτῷ τρυβλίῳ! Μάθετε, πῶ Ἴταλοι, ὅτι εἴσθε ὅλοι ἀδελφοί και ὅτι ἐναντὶ νὰ ἀγαπᾶσθε ζηλεύετε και φθονεῖτε πᾶσιν ἄλλήλους· διδάχθητε παρὰ τῶν ζῶων μου τὴν ἀδελφωσύνην και τὴν ἀγάπην». Και ὁ κόσμος, ὁ κόσμος, ὑποθέτει, ἔτρεχε σωρηδὸν πέριξ τοῦ κλωβίου μου, παρετήρει, ἐγέλα κατ' ἀρχάς, ἀλλ' ἔπειτα ἡ διδασχὴ ἔφερε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς και ἔφρευγον σκεπτικοὶ και ψιθυρίζοντες ἀέχει δίκαιον, εἶνε ἀλήθειαν· — και ἐγὼ ἐν τούτοις λεπτὰ ἀπ' ἐδῶ, λεπτὰ ἀπ' ἐκεῖ.

ΛΕΟΝΤ. Εὐγέ σου πάτερ. Εὐγέ σου πάτερ!

ΜΑΞ. Ναί! εὐγε· κόκκινα!!! Εἰξεύρεις τί μοι ἐπηκολούθησεν; Οἱ ἐχθροὶ μου ἤρχισαν πάλιν μὲ τὴν παλαιὰν ἱστορίαν ὅτι ἦ-

μην τρελλός· διέδοσαν ὅτι ἤθελον νὰ σατυρίσω τὴν κοινωνίαν, ὅτι διετάρασσον τὴν δημοσίαν ἡσυχίαν και ἠπέιλησαν ὅτι θὰ μὲ κλείσωσιν εἰς τὸ φρενοκομεῖον. Τότε βλέπων ὅτι ἐν Ἰταλίᾳ τὸ νὰ κηρύττῃ τις τὴν ἀδελφότητα ἦτο πρᾶγμα κινδυνῶδες, εἶπα κατ' ἑμαυτὸν εἶνε ἀνάγκη ν' ἀλλάξω οὐρανόν· και μετέβην εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

ΛΕΟΝΤ. Και ἐπῆγαν ἐκεῖ καλὰ αἱ ὑποθέσεις σου;

ΜΑΞ. Ἀξιόλογα. Ἡ κιβωτός μου εὗρε θριαμβευτικὴν ἐπιτυχίαν· συνήθροισα σελίνια ἐπὶ σελινίων και τὰ ἔστειλλον εἰς Ἰταλίαν εἰς τὸν φίλον μου Ὀνοράτον, ὅστις ἐγένετο διαχειριστὴς τῶν νέων μου κεφαλαίων. Ἐπὶ τέλους μίαν ἡμέραν ἐν Λονδίῳ, εἰς τὸ Regent-Street, πλουσιώτατός τις κύριος, ὡσὰν ἰατρός, φιλόσοφος καταγιγόμενος εἰς μελέτας περὶ τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας και περὶ τῆς φύσεως, μεγάλως θαυμάζων τὴν Κιβωτόν μου τὴν ἐπεθύμησε και μοῦ προσέφερε μυθῶδες ποσὸν διὰ νὰ τὴν ἀγοράσῃ. Εἶχα βαρυνθῆ τὰ ταξείδια, εἶχα ἐπιθυμήσει νὰ ἐπανιδῶ τὴν πατρίδα μου και νὰ συνέλθω εἰς ἑμαυτὸν και παρεδέχθην τὴν προσφορὰν.

ΛΕΟΝΤ. Και ἴσως τὰ πτωχὰ αὐτὰ ζῶα θὰ ἐψόφησαν τώρα;

ΜΑΞ. Ὅλα μέχρις ἐνός. — Ἴδου κόρη μου, διὰ ποίου ἀπλοῦ και εὐφυοῦς τρόπου ἀνάρθρωσα τὴν περιουσίαν μου. Τὰ κεφάλαιά μου ἔμειναν πάντοτε εἰς τὰς χεῖρας τοῦ φίλου μου, ὅστις κατέστησεν αὐτὰ καρποφόρα· και τὴν στιγμὴν ταύτην ὅπου σοῦ ἄμιλῶ δύναμαι ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην στιγμὴν νὰ διαθέσω 100 χιλιάδας φράγκων, ἐξ ὧν 80 εἶνε διὰ τὴν προικὰ σου, αἱ δὲ λοιπαὶ δι' ἐμέ.

ΛΕΟΝΤ. Τί εἶνε αὐτὸ ὅπου ἀκούω! Ἐγὼ ἔχω προικὰ 80 χιλιάδων φράγκων! Ἴσα ἴσα τὸ ἀναγκαῖον ποσόν, ἐπειδὴ διὰ τούτου ὁ Ῥοβέρτος δύναται ν' ἀγοράσῃ τὸ γραφεῖον τοῦ δικηγόρου Ῥικκάρδη ὕπερ πωλεῖται.

ΜΑΞ. Εἶσαι καλὰ πληροφορημένη, ἀῖ, πονηρούτσικη! Αὐτὸν τὸν λογαριασμὸν ἴσα ἴσα ἔκαμα και ἐγὼ, ἀλλὰ ἤθελα νὰ περιμείνω διὰ νὰ σοῦ ἀναγγείλω τὴν καλὴν αὐτὴν εἰδήσιν, ὅταν ὁ Ῥοβέρτος θὰ ἐλάμβανε τὸ δίπλωμα.

ΛΕΟΝΤ. Αἱ! τώρα θὰ τὸ ἔχει λάβει,

πάτερ μου. Αί εξετάσεις ἐπρόκειτο νὰ γίνονταν εἰς τὰς 9, τώρα εἶνε 12 καὶ ἔπρεπεν ἤδη νὰ ἦνε ἐδῶ· ἀλλὰ τὸ εὐλογημένον αὐτὸ παιδί εἶνε τόσοσιν νωθρὸν εἰς ὅλα του τὰ πράγματα! Ἄν εἰξυρες πόσος καιρὸς παρήλθε διὰ νὰ μοῦ εἶπη ὅτι μὲ ἠγάπα . . .

ΜΑΞ. Ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω τὴν ἐκπληξίν του, ἐπειδὴ μὲ νομίζει πτωχὸν καὶ εἶνε πολὺ μακρὰν τῆς ιδέας ὅτι θὰ σοῦ δώσω προῖκα λοιπὸν ἐνθυμήσου, πολυλογου, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὀμιλήσης· καὶ διὰ νὰ σὲ ἀναγκάσω νὰ σιωπᾷς σὲ εἰδοποιῶ ὅτι διὰ κάθε λέξιν ἣτις ἐξέλθη ἀπὸ τὸ στόμα σου σχετικῶς πρὸς αὐτὸν τὸν γάμον θὰ σοῦ ἐλαττώσω τὴν προῖκα κατὰ 1000 φράγκα.

ΛΕΟΝΤ. 1000 φράγκα διὰ κάθε λέξιν! Κλείω τὸ στόμα.

ΜΑΞ. Σήμερον θέλω νὰ εὐθυμήσωμεν προσεκάλεσα τὸν φίλον μου Ὀνοράτον καὶ θὰ ὑπάγωμεν ὅλοι εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Παναγίας τοῦ Pilonε διὰ νὰ φάγωμεν τὸν νωπὸν ἰχθὺν τοῦ Πάδου.

ΛΕΟΝΤ. Εἶμαι τόσοσιν ἐκπεπληγμένη, ὥστε μοὶ φαίνεται ὡσάν νὰ ἀναγινώσκω διήγησιν Ἀραβικῶν μυθιστορημάτων. (Ἦχος κωδωνίσκου). Ἄ! σημαίνουσι.

ΜΑΞ. Θὰ ἦνε ὁ Ὀνοράτος.

ΛΕΟΝΤ. (Ἐκ τοῦ ἐξώστου) Ὅχι· εἶνε ὁ Ροβέρτος (ἀροίγει).

ΜΑΞ. Ἐνθυμήσου λοιπὸν. Κάθε λέξις χίλια φράγκα.

ΣΚΗΝΗ Β΄.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΜΑΞ. Προσκυνῶ τὸν κύριον διδάκτορα!

ΛΕΟΝΤ. Κύριε διδάκτωρ! Εἰσθε ἀκόμη ἢ δὲν εἰσθε;

ΡΟΒ. Ναί, φίλοι, εἶμαι, εἶμαι.

ΛΕΟΝΤ. Καλὴ ὥρα, ἐτελείωσε καὶ αὐτό. Ἐπῆγαν καλὰ αἱ εξετάσεις;

ΡΟΒ. Ἐξαίρετα.

ΛΕΟΝΤ. Εὖγε! Τώρα λοιπὸν ἀξίζετε ἐν βραβεῖον καὶ θὰ σᾶς τὸ δώσω ἐγὼ μὲ μίαν μεγάλην μεγάλην εἰδήσιν. Μάθετε ὅτι . . .

ΜΑΞ. (Πρὸς τὸν Λεοντίαν σιγῇ) Μένουσιν 79 χιλιάδες.

ΛΕΟΝΤ. (Ἄχ! ἀλλοίμονόν μου! τὸ ἐπλησμώνησα).

ΡΟΒ. Ἐχετε μίαν καλὴν εἰδήσιν δι' ἐμὲ, Λεοντίνα; Καὶ ποῖαν τάχα;

ΛΕΟΝΤ. Δὲν εἰξεύρω τίποτε, δὲν εἰξεύρω τίποτε, ἐρωτήσατε τὸν παπάκη.

ΡΟΒ. Λοιπὸν, κύριε Μάξιμε, τί τρέχει;

ΜΑΞ. Τίποτε· ἤθελα νὰ ἐρωτήσω, ἂν ἀνεπτύξατε καλῶς τὴν θέσιν σας;

ΡΟΒ. Δὲν τὴν ἀνεπτύξα ἐγὼ, ἐγὼ τὴν συνέθεσα.

ΛΕΟΝΤ. Δὲν εἶνε ἀλήθεια, μὴ τὸν πιστεύετε. Ὁ πατὴρ ἤθελε νὰ σᾶς εἶπη ἓν ἄλλο πρᾶγμα.

ΜΑΞ. (σιγῇ) Μένουσιν 78 χιλιάδες.

ΛΕΟΝΤ. Ἄχ! κατηραμένη γλῶσσα! θέλω νὰ τὴν βᾶψω.

ΡΟΒ. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους τί παιγνίδιον εἶνε αὐτό; Ἀμφότεροι ἔχετε ὕφος τι μυστηριώδες . . .

ΜΑΞ. Ἔστω· θὰ ἐπιβραχύνω τὰ δεινὰ σας. Εἰπέτε μοι, ἔχετε πάντοτε τὴν αὐτὴν πρόθεσιν ὡς πρὸς τὴν Λεοντίαν μου;

ΡΟΒ. Καὶ τί τάχα σᾶς κάμνει ν' ἀμφιβάλλετε;

ΜΑΞ. Αἴ! Αἴ! ὁ νέος ἀκαδημαϊκὸς βαθμὸς δὲν ἀπεκτίσατε. Τώρα σεῖς εἰσθε διδάκτωρ τὰ νομικά, ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἦσθε δικηγόρος . . . Εἶνε ἀληθὲς ὅτι σᾶς λείπει ἀκόμη τὸ γραφεῖον . . .

ΛΕΟΝΤ. Ἀλλὰ θὰ εὐρεθῆ, μάλιστα . . .

ΜΑΞ. (σιγῇ) Μένουσιν 77 χιλιάδες.

ΛΕΟΝΤ. (Θὰ κάμω καλὰ ν' ἀποσυρθῶ, ἄλλως) (ἔτοιμάζεται ν' ἀναχωρήσῃ).

ΜΑΞ. Στάσου, Λεοντίνα· ποῦ πηγαίνεις;

ΛΕΟΝΤ. Φεύγω, διὰ νὰ μὴ πληρώσω παραπολλοὺς φέρους.

ΜΑΞ. Ἄκουσε πρῶτον τὴν ἀπόκρισιν τοῦ Ροβέρτου.

ΡΟΒ. Κύριε, ἡ ἀπόκρισίς μου δὲν δύναται νὰ ἦνε ἄλλο ἢ ἐπίπληξις. Πιστεύετε ὅτι ἐπειδὴ εἶμαι διδάκτωρ καὶ ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἦμαι δικηγόρος, ἔπαυσα νὰ ἦμαι ἄνθρωπος τίμιος;

ΜΑΞ. Θεὸς φυλάξοι! Ἀλλὰ σήμερον βλέπει τις τόσοσιν εἰτινες πρῶτα δὲν ἦσαν τίποτε καὶ τώρα ἐπειδὴ ἀπέκτησαν τιμὰς καὶ θέσεις ἐγιναν ὑπερήφανοι καὶ προσποιῶνται

μάλιστα διὲν γνωρίζουσι τοὺς παλαιούς των φίλους ὅταν τοὺς συναντήσιν εἰς τὸν δρόμον!

POB. Ἐἶνε παραπολύ ἀληθές! Ὅμως αὐτοὶ εἶνε ὄντα ταπεινά τὰ ὅποια διὰ τῶν τιμῶν καὶ ἐπαγγελμάτων ἅτινα ἀποκτώσι δὲν θὰ ὑψωθῶσι ποτὲ ἀπὸ τοῦ βορβόρου εἰς οὐ ἐξῆλθον. Ἀπ' ἐναντίας ὁ τίμιος ἄνθρωπος δὲν ἀλλάσσει αἰσθήματα μεταβάλλον τύχην. Ἐγὼ ἠγάπησα τὴν θυγατέρα σας πτωχῶς ὡν φοιτητῆς καὶ ἂν ἐμελλα ὁμοίως μίαν ἡμέραν νὰ γίνω ἑκατομμυριούχος — ὁ Θεὸς νὰ μὲ κρατῆ μακρὰν ἀπὸ τῆς αὐτῆς δυστυχίαν — θὰ ἐξακολουθῶ νὰ τὴν ἀγαπῶ μὲ ἴσον, μάλιστα μὲ μεγαλειότερον πάθος.

ΛΕΟΝΤ. (Σιγῇ) (Ἄχ! παπὰ, ἄφες με νὰ ὁμιλήσω, εἰδεμὴ σκάζω!)

ΜΑΞ. Ναί! ὁμιλήσε λοιπὸν τώρα σοὶ τὸ ἐπιτρέπω.

ΛΕΟΝΤ. Ἀληθῶς;

ΜΑΞ. Ἀληθῶς.

ΛΕΟΝΤ. Καὶ ἀφαιρῆς τὸν φόρον;

ΜΑΞ. Ἀφαιρῶ τὸν φόρον.

ΛΕΟΝΤ. Ἄ! τώρα κενόνω ὅλην τὴν ὑπόθεσιν χωρὶς ν' ἀναπνεύσω. Μάθητε λοιπὸν ὅτι ὁ παπάκης μου μίαν φορὰν καὶ ἓνα καιρὸν ἦτο πλούσιος, ἀλλὰ τότε ἐγὼ ἤμην μικροῦτοικη καὶ προῖξ δὲν ἐχρειάζετο, καὶ ἔπειτα εἰσθε μικροῦτοικος καὶ σεις ἔπειτα ὅπως μία χρεωκοπία μᾶς ἔρριψε κάτω καὶ τότε ὁ πατέρας ἐπειθήσε τὴν Κισωτὸν τοῦ Νῶε καὶ ἔβαλε μέσα ἓνα σκύλον, ἓνα γάττον, μίαν ἄρκτον, ἓνα λέοντα, ἓνα ῥινόκερων καὶ ἓνα ἐλέφαντα καὶ ἤρχισε νὰ περιοδεύῃ τὸν κόσμον καὶ τὰ ζῶά του ἐδίδασκον τοὺς ἀνθρώπους. Ἀλλὰ εἰς τὴν Ἰταλίαν δὲν ἐκέρδησε χρήματα, ἐπειδὴ ὁ κόσμος δὲν ἤθελε νὰ ἐξημερωθῇ καὶ τότε ὁ παπάκης ἐπῆγεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ εὑρεν ἓνα μεγάλον φιλόσοφον ὁ ὅποιος ἠγόρασε τὴν Κισωτὸν τοῦ Νῶε, καὶ ὁ κύριος Ὀνοράτος ἦτο διαχειριστῆς τῶν κεφαλαίων καὶ εἶνε 80,000 φράγκα πρὸς ἀγορὰν τοῦ γραφείου τοῦ δικηγόρου Ῥικκάρδη, ἐπειδὴ τὰς εἰσθε διδάκτωρ καὶ ἐγὼ εἶμαι διδασκωρῆσσα, ἐπειδὴ θὰ ὑπανδρευθῶμεν, τὸ εἰξεύρετε; θὰ ὑπανδρευθῶμεν πολὺ γρήγορα καὶ λοιπὸν ἐτοιμάσατε ὅλα σας τὰ πράγματα, καὶ σπεύσατε ἐπειδὴ βιάζομαι, καὶ μὴ μοῦ κάμψετε

ἀπὸ τὰ συνειθισμένα σας, εἰδεμὴ ἀλλοίμονόν σας. Ἐκαταλάβετε; ὁμιλήσα ἕαστερα; ἀρκεῖ τόσον; . . . Οὐφ! ἰδρῶσα ὄλη!

POB. Σοὶ ὁμολογῶ, ἀγαπητὴ Λεοντίνε, ὅτι δὲν ἐνόησα ὅπως διόλου τίποτε.

ΛΕΟΝΤ. Ἐχετε λοιπὸν κολοκυθένιο κεφάλι ἀφ' οὔτου σας ἑκαμαν διδάκτορα! Ἀλλοτε μὲ κατελαμβάνετε καὶ ὅταν ἐσιώπων, τώρα δὲν μὲ ἐννοεῖτε οὔτε ὅταν ὁμιλῶ. Δὲν ἀκούετε ὅτι ὁ πατέρας μου δίδει 80 χιλιάδας φράγκα διὰ προῖκα καὶ ὅτι θὰ στεφανωθῶμεν εἰς τρεῖς ἡμέρας;

ΜΑΞ. Ἐγὼ δὲν εἶπα εἰς τρεῖς οὔτε εἰς τέσσαρας.

ΛΕΟΝΤ. Ἀλήθεια, εἶπες εἰς δύο.

POB. Ἀλλὰ, κύριε Μάξιμε, αὐτὰ ὅλα εἶνε ἀστειότης.

ΛΕΟΝΤ. Ἀστειότης; Εἰσθε ἄπιστος καθὼς ὁ ἅγιος Θωμᾶς; θέλετε διὰ νὰ βεβαιωθῆτε νὰ χύσετε τὴν μύτην σας. Ὁ πατέρας σας δίδει 80,000 φράγκα διὰ ν' ἀγοράσητε τὸ γραφεῖον τοῦ δικηγόρου Ῥικκάρδη. Μὴ θέλετε νὰ σας τὸ εἰπῶ τραγουδιστά;

POB. Ἀλλὰ δὲν εἶνε δυνατόν, ἀδυνατῶ νὰ πιστεύσω τόσον μεγάλην εὐτυχίαν.

ΛΕΟΝΤ. ὦ! πῶς θυμόνω! Εὐρίσκεται εἰς τὸν κόσμον κανεὶς ἄνθρωπος πλέον ἐπίμονος καὶ πλέον πεισματάρης ἀπὸ αὐτόν; Ἐχασα τὴν ὑπομονὴν μου, δὲν ἠμπορῶ ἄλλο.

ΜΑΞ. Ἠσύχασε, ἠσύχασε καὶ σὺ, Ῥοβέρτε, παίσθητι ὅτι ὅσα εἶπεν ἡ κόρη μου εἶνε ἡ γυμνὴ ἀλήθεια. Τὰ χρήματα πρὸς ἀγορὰν τοῦ γραφείου τοῦ δικηγόρου Ῥικκάρδη ὑπάρχουσι καὶ ἀποτελοῦσι τὴν προῖκα τῆς Λεοντίνης.

POB. (Ἀλλοίμονόν μου! Περεφρόνησε μίαν φορὰν εἶνε ἀμφισβολία ὅτι περιέπεσεν εἰς ὑποτροπήν;)

ΜΑΞ. Μὲ τὴν σημείωσιν ὅτι ἐπὶ τοῦ γραφείου θὰ ἐξασφαλίστητε τὴν προῖκα.

POB. Μὲ συγχωρεῖτε, ἀλλὰ . . .

ΛΕΟΝΤ. Ἰδέ τον δὲν τὸ πιστεύει, δὲν τὸ πιστεύει ἀκόμη.

POB. Μὲ συγχωρεῖτε τοῦτο προέρχεται ἐπειδὴ εἶχα πάντοτε τὴν ιδέαν . . .

ΜΑΞ. Ὅτι ἤμην πτωχὸς τις. Χαίρομαι πολὺ τὸ ἕκκαμα ἐπίτηδες διὰ νὰ ἤμαι βέβαιος ὅτι δὲν πλησιάζετε τὴν κόρην μου ἐκ συμφέροντος (βλέπω πρὸς τὸ κοινόν).

Τώρα, ἰδοὺ ἀνθρώπος τις ὅστις δύναται νὰ σᾶς ἐξαγάγῃ ἀπὸ πάσης ἀμφιβολίας.

ΣΚΗΝΗ Γ.

ΟΝΟΡΑΤΟΣ καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΟΝΟΡ. Καλὴν ἡμέραν, Μάξιμε — δεσποσύνη.

ΛΕΟΝΤ. (*Λαμβάνουσα αὐτὸν ἐκ τοῦ βραχίονος καὶ φέρουσα ἐν βίβῳ ἀπέραντι τοῦ Ῥοβέρτου*). Κάμετέ μου μίαν στιγμὴν τὴν χάριν νὰ εἴπητε εἰς αὐτὸν τὸν κύριον ἂν ἦνε ἀλήθεια ἢ ὄχι ὅτι τὰ χρήματα ὑπάρχουσι, καὶ εἰπέτε το δυνατόν, διὰ νὰ τὸ ἀκούσῃ.

ΟΝΟΡ. Ποῖα χρήματα;

ΛΕΟΝΤ. Αἱ 80,000 φράγκα, τὰς ὁποίας ὁ πατήρ μου μοὶ προσδιορίζει ὡς προίκα, ὑπάρχουσιν ἢ δὲν ὑπάρχουσιν; (ὁ Ὀνοράτος παρατηρεῖ τὸν Μάξιμον).

ΜΑΞ. Ὁμίλησε, ὀμίλησε λοιπὸν.

ΟΝΟΡ. Ναι, ὑπάρχουσι.

ΛΕΟΝΤ. Ἄ! ἤκουσες, κύριε, ὅπου δὲν πιστεύεις; Τὸ λέγει ἓνας συμβολαιογράφος, ἓνας ἀνθρώπος δημόσιος, ὅπου οἱ λόγοι του ἰσοδυναμοῦσι μὲ μίαν μηχανάν. Τὸ πιστεύετε τώρα;

ΡΟΒ. Μένω ξηρός.

ΛΕΟΝΤ. Μένω ξηρός! Καὶ εἶνε καὶ διδάκτωρ! Καὶ ἔπειτα ἐξοδεύει ὁ κόσμος ἀδίκῃ τὰ χρήματά του διὰ νὰ σπουδάξῃ τὰ παιδιὰ του εἰς τὸ Πανεπιστήμιον.

ΟΝΟΡ. Ἄ! λοιπὸν ὁ κύριος Ῥοβέρτος ἔλαβεν ἤδη τὸ δῖπλωμά του;

ΛΕΟΝΤ. Οὕτω μᾶς λέγει.

ΟΝΟΡ. Εὐγε! μοὶ προξενεῖ τόσῃν εὐχαρίστησιν. Ἄς σφίγξωμεν τὰς χεῖρας, ἀγαπητέ μου συνάδελφε.

ΡΟΒ. Εὐχαριστῶ, κύριε, εὐχαριστῶ.

ΜΑΞ. Ἀγαπητέ μου Ὀνοράτε, σὺ ἤδη πρὸ πολλοῦ γνωρίζεις τὰ σχέδιά μου. Εἰξεύρεις ὅτι μόνον τοῦτο περιέμενον διὰ νὰ δώσω εἰς τὸν Ῥοβέρτον τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς μου. Τώρα λοιπὸν πρέπει νὰ σκεφθῶμεν περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ τοῦ μέλλοντός των. Πιστεύεις νὰ ἀξίξῃ τὸ γραφεῖον τοῦ δικηγόρου Ῥικκάρδη τὸ ποσὸν ὅπερ ζητεῖ δι' αὐτό;

ΟΝΟΡ. Βέβαια· εἶνε ἐξαιρετος ὑπόθεσις.

ΜΑΞ. Σοὶ φαίνεται ὅτι τὰ ἔσοδα θὰ ἐπαρκῶσι διὰ τὴν εὐπρεπῆ διατήρησιν τῶν δύο νεογάμων;

ΛΕΟΝΤ. Καὶ ἀκόμη καὶ τῶν υἱῶν ὅπου θὰ ἔλθωσι,

ΟΝΟΡ. Οὐδόλως ἀμφιβάλλω, ἀρκεῖ μόνον ὁ κύριος Ῥοβέρτος νὰ ἐπιληθῇ τοῦ ἔργου μετ' ἀγάπης.

ΡΟΒ. Ἦθελον φανῆ ἀχάριστος πρὸς τὸν θεὸν καὶ τοὺς φίλους μου φερόμενος ἄλλως· πιστεύσατε λοιπὸν ὅτι ἡ ζωὴ μου ὀλόκληρος θὰ ἀφιερῶθῃ εἰς τὰς ὑποθέσεις.

ΛΕΟΝΤ. Σιγά, σιγά. Θὰ ἀφιερῶσῃς εἰς τὰς ὑποθέσεις, ὅτι ἀρκεῖ καὶ τίποτε περισσότερον. Ὡ! θὰ ἦτο ὡραῖον πρᾶγμα μὰ τὴν ἀλήθειαν ἂν ἔμενα ἐγὼ εἰς μίαν γωνίαν διὰ χάριν τῶν ὑποθέσεων.

ΡΟΒ. Καλὴ Λεοντίνῃ, μὴ φοβῆσαι, θὰ ὑπάρχῃ καιρὸς δι' ὅλα καὶ δι' ὅλους.

ΛΕΟΝΤ. Ὡ εὐγε· αὐτὰ μὲ ἀρέσκει.

ΜΑΞ. Λοιπὸν πήγαινε, Ῥοβέρτε, πήγαινε νὰ συνεννοηθῇς μετὰ τοῦ δικηγόρου καὶ κάμετε τὸ συμβόλαιον. Ἐπειτα ἐπίστρεψε ἀμέσως διὰ νὰ πηγαίνωμεν νὰ προγευματίσωμεν εἰς τὴν Παναγίαν τοῦ Pilonε.

ΡΟΒ. Νὰ παραγγείλω τὴν ἄμαξαν;

ΟΝΟΡ. Μὴ ἐνοχλήσθε, τὴν παρήγγειλα ἐγώ.

ΡΟΒ. Λοιπὸν καλὴν ἐντάμωσιν.

ΛΕΟΝΤ. Καὶ πρὸ πάντων τάχυνε (ὁ Ῥοβ. γεύγει). Ἐγὼ πηγαίνω ν' ἀλλάξω, δὲν πρέπει, πάτερ;

ΜΑΞ. Κάμε ὅπως θέλεις.

ΛΕΟΝΤ. (*Ἐραγκαλιζομένη αὐτὸν*). Ὡ, ἀγαπητότατε, ἀγαθώτατε ὄλων τῶν πατέρων (ἀποχωρεῖ εἰς τὸ δωμάτιόν της).

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΜΑΞΙΜΟΣ, ΟΝΟΡΑΤΟΣ.

ΜΑΞ. Σήμερον πρὸς συμπλήρωσιν τῆς εὐτυχίας μου δὲν λείπει ἄλλο παρά ἡ μακαρῆτις σύζυγός μου. Εὐτυχῆς σὺ ὅστις δὲν ἀπώλεσες τὴν ἰδικὴν σου.

ΟΝΟΡ. Σιώπα, σιώπα· θὰ ἦτο πολὺ καλλίτερον ἂν εἶχα χάσει ἐγὼ τὴν σύζυγόν μου καὶ ὄχι σὺ. Εἶνε δαιμονισμένη γυνὴ μὲ

τὴν ὁποῖαν δὲν δύναμαι πλέον νὰ συζήσω.
 Ὁ οἶκός μου καὶ ὁ οἶκος τοῦ διαβόλου εἶνε δι' ἐμέ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα. Ἀναπνέω ὅταν δὲν ἤμαι ἐντὸς αὐτοῦ.

ΜΑΞ. Αἶ, πτωχέ, τὸ εἰξεύρω· ἀλλὰ τί νὰ κάμῃς; χρειάζεται ὑπομονή. Εἶνε ἡ μήτηρ τοῦ υἱοῦ σου.

ΟΝΟΡ. Τί νὰ κάμω! Καὶ αὐτὸς ἐκληρόνομησεν ὅλα τῆς τὰ ἐλαττώματα. ὦ! ἂν εἰξευρες, φίλε . . . ἐκεῖνο τὸ παλαιόπαιδον θὰ μὲ κάμῃ ν' ἀποθάνω ἐκ τῆς ἀπελπισίας.

ΜΑΞ. Σοὶ προεξένησεν ἴσως νέαν τινὰ δυσσάρεσκεϊαν;

ΟΝΟΡ. Γνωρίζεις καλῶς τὰς ἀπίρους θυσίας ὅσας ἔκαμα διὰ τὸν ὀκνηρὸν ἐκείνον ὅτε ἦτο μαζὺ μου ἐδῶ εἰς Ταυρίνον. Ὑπάρχουσι ὅμως καὶ ἄλλαι θλιθερώτεραι τὰς ὁποίας σὺ δὲν εἰξεύρεις.

ΜΑΞ. Πτωχέ μου φίλε!

ΟΝΟΡ. Ἡ διαφθορά του προέρχεται ἐκ τῆς γυναικὸς μου. Ἐκείνη κύνει τὰς ἀσωτίας του, ὑπέθαλπε τὰ ἐλαττώματά του, ὑπερήσπιζε τὸν ἀνυπότακτον καὶ ἀνήτυχον χαρακτήρα του· καὶ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἠναγκάσθη νὰ τὸν ἀπομακρύνω ἀπὸ τῆς οἰκογενείας. . . .

ΜΑΞ. Καὶ νὰ τὸν στείλῃς εἰς Φλωρεντίαν παρά τινι τραπεζιτικῷ οἴκῳ.

ΟΝΟΡ. Ναί· ἔχων τὴν ἐλπίδα ὅτι ἐκεῖ ἤθελε φρονιμεύσει· ἀλλ' ἐξ ἐναντίας ἰδὲ τί μοι γράφει ὁ φίλος ὃν ἐπεφόρτισα νὰ τὸν ἐπιβλέπῃ (ἐγγχειρίζει αὐτῷ ἐπιστολὴν τινὰ)

ΜΑΞ. (ἀναγινώσκει) Ὁ Ἐρνέστος ὑπέπεσε πάλιν εἰς τὴν συνήθη του παραλυσοῖαν· ἤρωτεύθη μίαν χορεύτριαν, ἀμελεῖ τὴν ἐργασίαν του καὶ καταχώνεται εἰς πρῆν. Γράψτε του, ἐπιπλήξατε αὐτὸν βέντόνως, ἀλλως σὰς βεβαιῶ ὅτι ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν θὰ περιπέσῃ εἰς μεγάλην τινὰ συμφοράν.

ΜΑΞ. (Ἀποδίδων αὐτῷ τὴν ἐπιστολὴν) Πρὸ πόσου καιροῦ ἔλαβες αὐτὸ τὸ γράμμα;

ΟΝΟΡ. Πρὸ 5 ἢ 6 ἡμερῶν.

ΜΑΞ. Καὶ ἔγραψες εἰς τὸν υἱόν σου;

ΟΝΟΡ. Ναί, ἀλλ' οὔτε μὲ ἠξίωσεν ἀπαντήσεως. Ἐγραψεν ὅμως εἰς τὴν μητέρα του, ἥτις καὶ μὲ κατηγόρησε διὰ τὴν σκληρότητά μου.

ΜΑΞ. Ἀνακάλεσέ τον.

ΟΝΟΡ. Δὲν θὰ ἔλθῃ.

ΜΑΞ. Ἄφες τον ἄνευ χρημάτων.

ΟΝΟΡ. Θὰ παίξῃ καὶ θὰ μᾶς κάμῃ ἰσορρίας.

ΜΑΞ. Βέβαια· ἔχεις δίκαιον.— Ἀπὸ ἓνα νέον ἐλαττωματίαν ἔχοντα εἰς τὰ πλευρά του μίαν βδέλλαν τοιαύτης φύσεως δὲν πρέπει νὰ περιμένῃ τις παρὰ τοῦτο.

ΟΝΟΡ. Φίλε μου, χάνω τὸ λογικόν μου.

ΜΑΞ. Ἐγὼ θὰ σὲ συνεβούλευα νὰ μεταβῆς ὁ ἴδιος εἰς Φλωρεντίαν διὰ νὰ βεβαιωθῆς περὶ τῆς ἀληθοῦς καταστάσεως τῶν πραγμάτων.

ΟΝΟΡ. Δὲν δύναμαι. Αἱ ὑποθέσεις τοῦ γραφείου μου δὲν μοι τὸ ἐπιτρέπουσι.

ΜΑΞ. Λοιπὸν ἔχε ὑπομονὴν ἕως οὔ ὑπανδρεύσω τὴν θυγατέρα μου καὶ ἔπειτα μεταβαίνω ἐγὼ. Ὁ Ἐρνέστος ὑποτάσσεται εἰς ἐμέ· θὰ ὁμιλήσω ἕξαστρα.

ΟΝΟΡ. Ἄ! θὰ σοῦ ἤμαι πολὺ ὑπόχρεως. Ἄρκει νὰ ἦνε καιρὸς ἀκόμη.

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

ΛΕΟΝΤΙΝΑ καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΛΕΟΝΤ. Πάτερ, πάτερ, ἡ ἄμαξα εἶνε εἰς τὴν θύραν, ἀλλ' ἐκεῖνος ὁ Ῥοβέρτος, ὅπου πάντα χασσομερᾶ, δὲν ἐπέστρεψεν ἀκόμη.

ΜΑΞ. Ἀλλὰ τί διάβολον θέλεις; μὴ γὰρ ἔχει πτερά νὰ πετάξῃ;

ΛΕΟΝΤ. Ὁ δικηγόρος Ῥικκάρδης κατ-οικεῖ ἐδῶ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δρόμου· ἐγὼ θὰ εἶχα ὑπάγει καὶ θὰ εἶχα γυρίσει τοῦλάχιστον δέκα φορές.

ΜΑΞ. Ἀνάπτεις εὐκολώτερα ἀπὸ τὸ φῶσφορον. Φοβεῖσαι ἴσως μὴ φύγῃ ἀπὸ τὴν θέσιν τῆς ἡ Παναγία τοῦ Pilonc.

ΛΕΟΝΤ. Ἡ Παναγία δὲν φεύγει, ἀλλὰ φεύγουσιν αἱ ὥραι· καὶ ἔπειτα θυμόνω νὰ τὸν βλέπω τόσο νωθρόν.

ΣΚΗΝΗ ΣΤ΄.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΡΟΒ. Ἰδοῦ, ἐπέστρεψα.

ΛΕΟΝΤ. Μοι φαίνεται δὲ νὰ ἦτο καιρός ἀνεχωρήσατε πρὸ 4½ ὥρας.

ΡΟΒ. Μιᾶς ὥρας καὶ ἡμισείας! Παρᾶλλον 20 ἢ 25 λεπτὰ τὸ περισσότερον.

ΛΕΟΝΤ. Δὲν εἶνε ἀληθές· παρετήρησα τὸ ὄρολόγιον.

ΜΑΞ. Ποῖον;

ΛΕΟΝΤ. Τὸ ἰδικόν μου. Εἶνε ἐδῶ (δεικνύει τὸ στῆθος της). Δὲν φαίνεται, ὅμως ὑπάρχει καὶ πηγαίνει καλά.

ΜΑΞ. Λοιπὸν, Ῥοβέρτε, ἐσυμφώνησες;

ΡΟΒ. Τὰ πάντα. Αὔριον τὸ πρῶτὸ πηγαίνω τὰ χρήματα εἰς τὸν κύριον Ῥικκάρδην καὶ ὑπογράφω τὸ συμβόλαιον.

ΛΕΟΝΤ. Αὔριον; Καὶ διὰ τί ὄχι ἀπόψε;

ΡΟΒ. Ἐπειδὴ τὴν νύκτα τοιαῦται ὑποθέσεις δὲν γίνονται.

ΛΕΟΝΤ. Αἱ ὑποθέσεις, ὅταν ᾔνε βία, γίνονται καὶ ἡμέραν καὶ νύκτα, κάθε ὥραν.

ΜΑΞ. Ἄς πηγαίνωμεν λοιπὸν φόρεσε τὸν πῖλόν σου καὶ μὴ χρονοτριβῶμεν πλέον.

ΛΕΟΝΤ. (Φοροῦσα τὸν πῖλον). Εἶμαι ἔτοιμος, κύριε δικηγόρε, δότε μοι τὸν βραχιόνά σας. Ἀρχίσατε νὰ περιποιῆσθε τὴν κυρίαν σύζυγόν σας.

ΡΟΒ. Πολὺ εὐχαρίστως (δίδει αὐτῇ τὸν βραχιόνα· ὁ Μάξιμος καὶ Ὀνοράτος φοροῦσι τοὺς πῖλους καὶ ἄπαρτες ἐτοιμάζονται ν' ἀπέλθωσι).

ΣΚΗΝΗ Ζ΄.

Ο ΔΙΑΝΟΜΕΥΣ ΤΟΥ ΤΗΛΕΓΡΑΦΕΙΟΥ καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΔΙΑΝ. Σᾶς παρακαλῶ, ἐδῶ εἶνε ὁ συμβολαιογράφος Ὀνέστης;

ΟΝΟΡ. Ἐγὼ εἶμαι.

ΔΙΑΝ. Ἐχω τηλεγράφημα δι' ὑμᾶς. Ἡ κυρία σύζυγός σας δὲν ἠθέλησε νὰ τὸ δεχθῆ καὶ μὲ διεύθυνεν ἐδῶ.

ΟΝΟΡ. Τηλεγράφημα!

ΛΕΟΝΤ. (Κάποια νέα σκοτοῦρα!)

ΜΑΞ. (Νέα συμφορά!)

ΟΝΟΡ. (Λαμβάνων τὸ τηλεγράφημα, πρὸς τὸν διανομέα). Πολὺ καλά, εὐχαρισῶ.

ΔΙΑΝ. Τὴν ἀπόδειξιν.

ΟΝΟΡ. Ἐχεις δίκαιον.

ΜΑΞ. Λεοντίνα, τρέξε νὰ φέρῃς τὸ μελανοδοχείον.

ΛΕΟΝΤ. (Πόσον ἐνοχλητικὸς εἶνε μὲ αὐτὸ τὸ τηλεγράφημά του) (φεύγει).

ΜΑΞ. Ἄνοιξε νὰ ἴδωμεν.

ΟΝΟΡ. Ὅχι· πρόσμεινε πρῶτα νὰ ἀπολύσωμεν τὸν διανομέα.

ΛΕΟΝΤ. Ἴδου τὸ μελανοδοχείον. Διὰ χάριν σας ἐλέρωσα ἐν χειρόκτιον.

ΜΑΞ. Μικρὸν τὸ κακόν· σοῦ ἀγοράζω ἐν ἄλλο ζεύγος.

ΟΝΟΡ. (ὑπογράφει). Λάβε.

ΔΙΑΝ. Δουλός σας (φεύγει).

ΛΕΟΝΤ. Πηγαίνωμεν λοιπὸν τώρα ἢ δὲν πηγαίνωμεν;

ΜΑΞ. Ἐχε ὑπομονὴν ν' ἀναγνώσῃ ὁ Ὀνοράτος τὸ τηλεγράφημά του.

ΛΕΟΝΤ. Δύναται πολὺ καλὰ νὰ τὸ ἀναγνώσῃ καὶ εἰς τὴν ἄμαξαν.

ΟΝΟΡ. (Μετὰ δισταγμὸν ἀνοίγει.) Ἄχ! δυστυχία μου, δυστυχία μου! (φεύγει).

ΜΑΞ. Ὀνοράτε. . . ἄκουσον. . . Ὀνοράτε.

ΛΕΟΝΤ. Ἄφες τον νὰ πηγαίνῃ.

ΜΑΞ. Ἐλαβε βέβαια κάποιαν θλιθεράν εἶδησιν περὶ τοῦ υἱοῦ του· δὲν δύναμαι νὰ τὸν ἐγκαταλείψω εἰς αὐτὴν τὴν κρίσιμον στιγμήν. Ῥοβέρτε, ἐλθέ.

ΛΕΟΝΤ. Ποῦ;

ΜΑΞ. Τρέχω εἰς τοῦ φίλου μου, καὶ αὐτὸς δὲν δύναται νὰ μείνῃ μόνος μὲ σέ.

ΡΟΒ. Πολὺ σωστόν.

ΛΕΟΝΤ. Ἀλλοίμονόν μου! Καὶ ἡ Παναγία τοῦ Pilonε καὶ τὸ νωπὸν ὄψάριον;

ΜΑΞ. Τὸ τρώγομεν μίαν ἄλλην ἡμέραν.

ΡΟΒ. Χαῖρε. . . ὑπομονὴ καὶ καλὴν ἀντάμωσιν. (φεύγει μετὰ τοῦ Μάξιμου).

ΛΕΟΝΤ. Ὑπομονή! Κολοκύθια μὲ τὴν ῥίγανη! Ὁ διάβολος νὰ πάρῃ τὸν τηλεγράφων καὶ ἐκεῖνον ὅπου τὸν ἐπενόησεν. Αὐτὸς ὁ καττραμένος συμβολαιογράφος εἶνε κακοίσιμος. Κάθε φορὰ ὅπου ἔλθῃ εἰς τὸ σπίτι μου συμβαίνει κάποια δυστυχία. Μίαν ἡμέραν μοῦ ἔφυγε τὸ καναρίν, μίαν ἄλλην μοῦ ἐφόφησεν ἡ γάττα, μίαν ἄλλην ἔχυσα τὸ λάδι ἐπάνω εἰς τὸ ὠραῖόν μου μεταξωτὸν φόρεμα, τώρα μοῦ στέλλει εἰς τὸν γέρω ἀνεμὸν τὴν διασκεδάσιν. Στοιχηματίζω ὅτι μίαν ἄλλην φορὰν μοῦ κάμνει νὰ διαλυθῇ ὁ γάμος (εἰσέρχεται εἰς τὸ δωμάτιόν της).

Τέλος τῆς πρώτης πράξεως.

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Δωμάτιον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ὀροράτου.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

ΟΝΟΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΜΑΡΘΑ.

ΟΝΟΡ. (*Βηματίζει Μαν τεταραγμένος κρατῶν τὸ τηλεγράφημα ἀνὰ χεῖρας. Ἡ Μάρθα κάθεται πλέκουσα περικνημίδας*). Δὲν ἐκλεισα ἑμᾶτι ὄλην τὴν νύκτα. Αὐτὸς ὁ ἐλευσινὸς τηλεγράφος μ' ἐβύθισεν εἰς ἀπελπισίαν (*ἀναγινώσκει*) «*Ἐτοιμασθήτε ἀπελθεῖν εὐθὺς Φλωρεντίαν φέρετε μαζί ὅσα εὐδυνατὸν χρήματα. Ἐρνέστος ἐκτεθεμενὸς πρὸς μέγαν κίνδυνον... Γράμμα κατόπιν*». Τὸ καταλαμβάνεις;

ΜΑΡ. Ναί, ναί... θέλεις νὰ μὴ τὸ ἔχω καταλάβει; Ἐπειτα ἀπὸ χθὲς δὲν κμνεῖς ἄλλο παρὰ νὰ μὲ διασκεδάζῃς ἀναγινώσκων αὐτὸ τὸ τηλεγράφημα.

ΟΝΟΡ. Τώρα περιμένω μὲ ἀγωνίαν τὴν ἐπιστολήν.

ΜΑΡ. Καὶ ὅμως μὲ ὄλην σου τὴν βίαν ὁ γραμματοκομιστὴς δὲν θὰ σοῦ τὴν φέρῃ βέβαια πρὸ τῆς ὥρας τῆς διανομῆς. Τώρα εἶνε ἐννέα' ἔχε ὑπομονήν.

ΟΝΟΡ. Ἄν εἰξευρα τοῦλάχιστον περὶ τίνος πρόκειται! κατὰ ποῖον τρόπον ἐξετέθη ἐκεῖνος ὁ ἄθλιος!

ΜΑΡ. Τὸ γράμμα θὰ τὸ εἶπῃ.

ΟΝΟΡ. Θαυμάζω μὲ σὲ ἢ ὁποῖα εἶσαι μὴ-τηρ του καὶ θεωρεῖς τὸ πρᾶγμα μὲ τόσῃν ἀταραξίαν.

ΜΑΡ. Τί ὠφελεῖ — συλλογίζομαι — νὰ ἀπελπιζῶμαι, νὰ κάμνω θόρυβον καὶ νὰ διασαλπίζω εἰς τοὺς γείτονας τὰ συμφροντά μας; Γίνονται τὰ πράγματα χωρὶς πολλὰς φωνάς. Ἄν ὁ Ἐρνέστος ἐξετέθη εἰς χρέη, ἀνάγκη νὰ τὰ πληρώσωμεν. Σκέψου καλλίτερον νὰ ἐτοιμάσῃς τὰ χρήματα, ὅπως σὲ εἰδοποιεῖ τὸ τηλεγράφημα.

ΟΝΟΡ. Σὲ εἰδοποίησα ὅτι δὲν πληρῶνω τίποτε.

ΜΑΡ. Αἱ! χωρατεύεις;

ΟΝΟΡ. Χωρατεύω; Θὰ ἰδῆς ἂν χωρατεύω.

ΜΑΡ. Σοῦ ἐγγυῶμαι ὅτι θὰ πληρώσῃς ὅλα ἕως τὸ τελευταῖον λεπτόν.

ΟΝΟΡ. Νομίζεις ὅτι ἔχω τὴν ὄραξιν νὰ καταστραφῶ διὰ τὴν παραλυσίαν ἐνὸς κακοῦ ὑποκειμένου;

ΜΑΡ. Τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς εἶνε υἱὸς σου.

ΟΝΟΡ. Ἴδικός σου, καὶ ὄχι ἰδικός μου.

ΜΑΡ. (*Ἐγείρεται οὐχὶ μὲν ἐκτὸς ἐαυτῆς, ἀλλ' ἀπειλητικῆ*). Τί θέλεις νὰ εἶπῃς; Ἐξηγήσου...

ΟΝΟΡ. Λέγω νὰ εἶπω ὅτι εἶνε υἱὸς σου διότι σοῦ ὁμοιάζει καθ' ὅλα.

ΜΑΡ. Ἄνθρωπε σκληρὲ!

ΟΝΟΡ. Γύναι ἄκριτος!

ΜΑΡ. Τίγρις!

ΟΝΟΡ. Δαιμόνιον!

ΣΚΗΝΗ Β΄.

Ἡ ΘΥΡΩΡΟΣ φέρουσα ἐπιστολήν καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΘΥΡ. Μὲ συμπάθειον ὅπου σὰς διακόπτω. Αὐτὸ εἶνε τὸ γράμμα ὅπου ἐπεριμένετε μὲ τόσῃν ἀνυπομονησίαν;

ΜΑΡ. Πόθεν ἔρχεται;

ΘΥΡ. Ἐγὼ δὲν εἰξεύρω νὰ διαβάσω νάτο, ἰδέτε το.

ΜΑΡ. (*λαμβάνουσα αὐτὸ μετ' ἀδιαφορίας*) Ναί, αὐτὸ εἶνε.

ΟΝΟΡ. Δός μοι το.

ΜΑΡ. Μίαν στιγμὴν δὲν εἶνε δὰ τότῃ βία. Θὰ σοῦ τὸ δώσω ὅταν νομίσω κατάλληλον.

ΟΝΟΡ. (*Πρὸς τὴν θυρωρὸν*). Πήγαινε.

ΘΥΡ. Ἐπλήρωσα 20 λεπτά, ἐπειδὴ τὸ γράμμα εἶνε χωρὶς γραμματόσημον.

ΟΝΟΡ. Ἰδοῦ (*τῇ δίδει νόμισμά τι*).

ΘΥΡ. Τώρα σὰς φέρω τὸ ὑπόλοιπον.

ΟΝΟΡ. Δὲν πειράζει, κράτησέ το.

ΘΥΡ. Σὰς εὐχαριστῶ πολύ. (*καθ' ἐαυτήν*). Ἐνα φράγκον δι' ἕνα γράμμα. Βέβαια θὰ τοῦ ἦνε πολὺ κατεπιείγον (*φεύγει*).

ΟΝΟΡ. Δός μοι αὐτὸ τὸ γράμμα.

ΘΥΡ. (*Ἐπιστρέφουσα*). Συμπάθειον ἂν σὰς διακόπτω — θέλετε σήμερον τὴν ἐφημερίδα;

ΟΝΟΡ. Ὄ! μὴ μᾶς ἐνοχλήσῃ.

ΜΑΡ. Ἐχε δὲ τρόπους! διὰ τί κακομεταχειρίζεσαι αὐτὴν τὴν καλὴν γυναῖκα ἢ ὁποῖα θέλει νὰ σοῦ προσφέρῃ μίαν ὑπηρεσίαν. (πρὸς τὴν θυρωρὸν) Φέρε λοιπὸν τὴν ἔφημερίδα, θὰ μοῦ κάμῃς χάριν.

ΘΥΡ. Διὰ σὰς, κυρία Μάρθα, θὰ ἔμβαινα καὶ εἰς τὴν φωτιὰν μέσα, φθάνει νὰ τὸ ἤθελετε (φεύγει).

ΜΑΡ. (Δίδουσα τῷ Ὀγοράτῳ τὴν ἐπιστολήν). Δάθε.

ΟΝΟΡ. (Τὴν λαμβάνει, τρέμει καὶ δὲν ἔχει τὸ θάρρος νὰ τὴν ἀνοίξῃ) Βλέπεις πῶς τρέμω; δὲν ἔχω θάρρος ἀνοιξέ τιν σὺ.

ΜΑΡ. Εἶσαι πλέον μικρόψυχος ἀπὸ ἓν μικρὸν παιδίον (λαμβάνει τὴν ἐπιστολήν καὶ ἀναγιγνώσκει σιγαλά).

ΟΝΟΡ. (Τὴν παρατηρεῖ τρέμων). Εἰπέ μου τὸ πᾶν, μὴ μοῦ κρύψῃς τὴν ἀλήθειαν. Ἐφιλονείκησε μὲ κανένα; ἐμονομάχησε; .. ἐπλήγωσεν, ἐφόνευσε κανένα; ..

ΜΑΡ. (Ἐν πλήρει ἀταραξίᾳ) Μπαμπά.

ΟΝΟΡ. Ἡπάτησέ τινα εἰς τὸ παιγνίδιον;

ΜΑΡ. Οὔτε. Μόνον ἐπλαστογράφησε κάτι συναλλαγματικάς.

ΟΝΟΡ. Θεέ μου! Ὁ υἱός μου πλαστογράφος!

ΜΑΡ. Σσσε ... χαμήλωσε τὴν φωνὴν σου.

ΟΝΟΡ. Πλαστογράφος!

ΜΑΡ. Τώρα ὅ,τι ἔγινεν ἔγινεν.

ΟΝΟΡ. Καὶ ποίου εἶνε αἱ συναλλαγματικάι;

ΜΑΡ. Τοῦ τραπεζίτου, τοῦ προϊσταμένου του.

ΟΝΟΡ. Ἄτιμος! Νὰ προδώσῃ τὸν κύριόν του τὸν ἴδιον! ..

ΜΑΡ. Αὐτὸν ἢ ἄλλον τὸ ἴδιον εἶνε.

ΟΝΟΡ. Καὶ τί λέγει τὸ γράμμα;

ΜΑΡ. Ὅτι ἡ ὑπόθεσις θὰ μείνῃ κρυφὴ, ἕως οὗ τρέξῃς εὐθὺς εἰς τὴν Φλωρεντίαν μὲ τὰ χρήματα πρὸς πληρωμὴν τῶν συναλλαγματικῶν. Βλέπεις ὅτι ὑπάρχει θεραπεία.

ΟΝΟΡ. Καὶ πόσα χρειάζονται;

ΜΑΡ. Ἐννενήκοντα χιλιάδες φράγκα.

ΟΝΟΡ. Θεέ μου!

ΜΑΡ. Τί εἶνε;

ΟΝΟΡ. Ποῦ θέλεις νὰ εὔρω ἐγὼ ἐννενήκοντα χιλιάδας φράγκα;

ΜΑΡ. Διαχειρίζεσαι τόσα χρήματα ὅλην τὴν ἡμέραν!

ΟΝΟΡ. Τὰ χρήματα ὅσα διαχειρίζομαι εἶνε κατατεθειμένα ἀπὸ τοὺς πελάτας μου.

ΜΑΡ. Τὸ ἴδιον εἶνε.

ΟΝΟΡ. Πῶς εἶνε τὸ ἴδιον;

ΜΑΡ. Δάθε ὀλίγα ἀπὸ τοῦ ἑνὸς καὶ ὀλίγα ἀπὸ τοῦ ἄλλου καὶ κανεῖς δὲν θὰ τὸ καταλάβῃ.

ΟΝΟΡ. Ἀλλὰ σὺ ἐτρελλάθης.

ΜΑΡ. Δὲν λέγω δὲ νὰ τὰ κλέψῃς; ὀλίγα ὀλίγα θὰ τὰ ἀποδώσῃς.

ΟΝΟΡ. Καὶ ἂν ἀπέθνησκον;

ΜΑΡ. Τότε δὲν θὰ ἐφρόντιζες πλέον σὺ δι' αὐτὰ, ἀλλὰ ἐγώ.

ΟΝΟΡ. Νὰ κρατήσω αὐθαιρέτως τὴν περιουσίαν τῶν πελατῶν μου; ..

ΜΑΡ. Προτιμᾷς λοιπὸν νὰ συλληφθῇ ὁ υἱός σου καὶ νὰ δικασθῇ ὡς κλέπτης;

ΟΝΟΡ. ὦ! σιώπα!

ΜΑΡ. Τὸ κακὸν θὰ ἦτο ἂν δὲν ὑπῆρχον χρήματα, ἀλλὰ ὑπάρχουν.

ΟΝΟΡ. Ὅχι, δὲν ὑπάρχουν.—αὐτὰς τὰς ἡμέρας πολλοὶ ἀπέσυραν μεγάλα ποσὰ καὶ τὸ ταμεῖον σχεδὸν ἐξηντλήθη.

ΜΑΡ. Ὑπάρχουν αἱ ἑκατὸν χιλιάδες φράγκα τοῦ Μαξίμου.

ΟΝΟΡ. Τοῦ τὰς ἀπέδωκα.

ΜΑΡ. Δὲν εἶνε ἀλήθεια, τὰς εἶδα ἐγὼ πρὸ ὀλίγου εἰς γραμμάτια τοῦ ταμεῖου.

ΟΝΟΡ. Εἶνε ὡς νὰ εἶχαν ἀποδοθῆ, θὰ ἔλθῃ μετ' ὀλίγον νὰ τὰς παραλάβῃ, ἐπειδὴ τὰς ἔχει προσδιορίσει ὡς προῖκα τῆς θυγατρὸς του, ἥτις αὐτὰς τὰς ἡμέρας ὑπανδρεύεται.

ΜΑΡ. Πολὺ ὠραῖα! Ἡ κόρη τοῦ φίλου σου θὰ ἦνε εὐτυχισμένη, καὶ ὁ υἱός μας θὰ πηγαίνῃ εἰς τὴν φυλακὴν! Ὁ Μαξίμος θὰ γελάῃ καὶ σὺ θὰ κλαίῃς, σὺ ὁ ὁποῖος τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς εἶσαι ὁ αἴτιος τῆς περιουσίας του.

ΟΝΟΡ. Ἐγὼ ἔκαμα δι' ἐκεῖνον ὅ,τι θὰ ἔκαμνα καὶ διὰ κάθε ἄλλον. Διεχειρίσθην πιστῶς τὰ κεφάλαιά του ἦτο τὸ καθήκόν μου.

ΜΑΡ. Ἀηδεῖς λεπτολογίαι, λόγια τοῦ ἀέρος. Ἄκουσε μίαν στιγμὴν τί σοῦ γράφει ὁ φίλος Ἀρέτσος εἰς τὸ γράμμα ὅπου ἐλάβαμεν πρὸ ὀλίγου. (Ἀναγιγνώσκει) «Ἄμα

ελάβης τὴν παροῦσαν εἰδοποίησέ με τηλε-
γραφικῶς ἂν τὸ ποσὸν ἦνε ἔτοιμον, ἄλλως
εὐδὲ τραπεζίτης Γεράρδης εἶνε ἀποφασισμέ-
νος νὰ προβῆ εἰς τὴν καταγγελίαν, καὶ ὁ
υἱὸς σου εἶνε χαμένος η.

ΟΝΟΡ. ὦ! πόσον φρικώδης εἶνε ἡ θέ-
σις μου!

ΜΑΡ. Συλλογίσου, ὅτι ἡ ἀτιμία τοῦ
υἱοῦ σου θὰ πέσῃ καὶ ἐπάνω σου, καὶ ὅτι τὸ
ὄνομά σου ἐξ Ἰσου θ' ἀτιμασθῆ.

ΟΝΟΡ. Πρὶν γίνῃ αὐτὸ, θὰ αὐτοχειρισθῶ.

ΜΑΡ. Ὡραῖον μέσον διὰ νὰ σώσῃς τὴν
οἰκογένειάν σου! Βίσαι μὰ τὴν ἀλήθειαν ἄν-
θρωπος γνωστικός!

ΟΝΟΡ. Λοιπὸν νὰ προδώσω ἓνα φίλον,
τὸ προσφιλέστερον ὂν τὸ ὁποῖον ἔχω εἰς τὸν
κόσμον! . . νὰ τὸν ἀπατήσω στηριζόμενος
ἐπὶ τῆς καλῆς του πίστεως, ἐπειδὴ ποτὲ δὲν
ἠθέλησε νὰ λάβῃ παρ' ἐμοῦ οὔτε ἀπόδειξιν;

ΜΑΡ. Πῶς; δὲν ἔχει ἀποδείξεις;

ΟΝΟΡ. Καμμίαν.

ΜΑΡ. Δὲν ἔχει ἀποδείξεις καὶ διστάζεις
ἀκόμη; Τρέχω ἀμέσως νὰ τηλεγραφῆσω εἰς
Φλωρεντίαν.

ΟΝΟΡ. Στάσου! Θέλεις λοιπὸν νὰ κατα-
στῶ ὁ εὐτελέστερος, ὁ μιαιώτερος τῶν ἄν-
θρώπων; Ἀλλὰ τί θ' ἀποκριθῶ εἰς τὸν φί-
λον μου, ὅταν μοῦ ζητήσῃ τὰ κεφάλαιά του;

ΜΑΡ. Σὺ δὲν θὰ παραχθῆς, δὲν θὰ εἴ-
πῃς τίποτε· θὰ ὁμιλήσω ἐγώ.

ΟΝΟΡ. Τί θὰ εἴπῃ ὁ κόσμος; . . . τί
θὰ εἴπῃ ὁ κόσμος, ὅστις γνωρίζει καὶ τοὺς
δύο μας;

ΜΑΡ. Ὁ Μάξιμος θεωρεῖται πτωχός·
ἐκτὸς τούτου ἐτρελλάθη μίαν φορὰν, ἐν ᾗ
σὺ ἀπ' ἐναντίας χαίρεις γενικὴν ὑπόληψιν.
Ἄμα ἀρνηθῆς πῶς ἔλαβες ὅ,τι ἐκεῖνος θὰ
εἴπῃ ὅτι σοῦ ἐνεπιστεύθη, θὰ πιστεύσουν σέ
καὶ θὰ ὑποθέσουν ὅτι ἐκεῖνος ἔχασε τὰ λο-
γικά του ἐκ δευτέρου.

ΟΝΟΡ. Ἀλλὰ εἰς αὐτὸν τί θὰ εἴπω;

ΜΑΡ. Ὅτι τὸ ἔκαμες διὰ τὸν υἱὸν σου,
καὶ θὰ σὲ συγχωρήσῃ.

ΟΝΟΡ. Ποτέ, ποτέ.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Ἡ ΘΥΡΩΡΟΣ φέρουσα ἑφημερίδας
καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΘΥΡ. Συμπάθειον ἂν σᾶς διακόπτω.

Νὰ ἡ ἑφημερίς. Τί σπουδαιότητα ὁποῦ ἔχει
σήμερα! Ἐχει τὴν συζήτησιν καὶ τὴν κατα-
δίκην τοῦ περιφθίμου ληστοῦ Βελτραμέλλη
ὅπου κατεδικάσθη εἰς 20 χρόνων κατα-
ναγκαστικῆς ἐργασίας.

ΟΝΟΡ. Τί λέγεις;

ΘΥΡ. Ἄν ἠκούετε τί θόρυβον κάμνει ὁ
λαὸς εἰς τοὺς δρόμους! Ὅλοι λέγουν: ἐκεῖ
τὴν ἔχει καλὰ, εἶνε ὀλίγον! ἔπρεπε νὰ τὸν
κρεμάσουν! τὸν κακοῦργον! τὸν πλαστο-
γράφον! . . .

ΜΑΡ. (Σιγῇ πρὸς τὸν Ὀνοράτον). Ἄ-
κούεις;

ΘΥΡ. Τὸ νόστιμον εἶνε ὅτι ὁ Βελτραμέλ-
λης εἶχεν ἓναν υἱὸν, τὸν πλέον προκομμένον
καὶ τίμιον νέον τοῦ Τορίνου· λοιπὸν αὐτὸς
ἀπὸ τὴν ἐντροπὴν του νὰ ἔχῃ τὸν πατέρα
του εἰς τὸ κάτεργον ἔκοψε τὸν λαιμὸν του.

ΟΝΟΡ. Φρίκη!

ΘΥΡ. Σᾶς ἀφίνω τὴν ἑφημερίδα διὰ νὰ
διασκεδάσετε· ἔπειτα, ἂν θέλετε νὰ τὴν
κρατήσετε, μοῦ δίδετε μὲ ὄλην σας τὴν
ἡσυχίαν 5 λεπτά (φεύγει).

ΟΝΟΡ. Αἰσθάνομαι ὅτι σαλεύει τὸ λογι-
κόν μου . . .

ΜΑΡ. Ἐρχονται ἄνθρωποι . . . Ὁ Μάξι-
μος εἶνε. Θάρρος, ἐμπρὸς, θάρρος καὶ ἀπό-
φασις.

ΟΝΟΡ. Ἀλλὰ ἐγώ . . .

ΜΑΡ. Σὺ δὲν θὰ εἴπῃς παρὰ ναι καὶ ὄχι·
ἄφησε νὰ κάμω ἐγώ.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΜΑΞΙΜΟΣ, ΡΟΒΕΡΤΟΣ, ΛΕΟΝΤΙΝΑ
καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΜΑΞ. Χαῖρε, Ὀνοράτε· προσκυνῶ, κυρία
Μάρθα Ἐδῶ ἡ κόρη μου καὶ ὁ μέλλων
γαμβρός μου οἱ ὁποῖοι συμμερίζονται ζωη-
ρότατα τὴν λύπην σας. Ἀνυπομονοῦμεν ὅλοι
νὰ μάθωμεν τί εἰδήσεις ἀνεκοίνωσεν ἡ ἐπι-
στολὴ τὴν ὁποίαν ἐπεριμένετε σήμερον τὸ
πρωί.

ΜΑΡ. Σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὸν ζῆλόν σας.
Δόξα τῷ θεῷ τὸ κακὸν δὲν εἶνε τόσο φο-
βερόν ὅσον ἐφανταζόμεθα. Ὁ υἱὸς μου
ἀνέλαβε μίαν ἐπιχείρησιν καὶ ἀπέτυχε.

ΛΕΟΝΤ. Καλὴ ὥρα! Ὅλα ἰατρῶνται

εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον. Εὐχαριστοῦμαι πολὺ ὅπου σὰς εὐρίσκω πλέον ἡσυχούς· καὶ τότε λοιπὸν σήμερον θὰ κατορθώσωμεν τὴν ἐκδρομὴν μας εἰς τὴν Παναγίαν τοῦ Ριλονε, ἡ ὁποία χθὲς ἐμποδίσθη.

ΜΑΞ. (Σιγῇ πρὸς τὸν Ὅμορον.) Ἡ ἐπιχειρήσεις ὅπου δὲν ἐπέτυχεν ὑποθέτω ὅτι εἶνε ἡ χορεύτρια, δὲν εἶνε ἀλήθεια;

ΟΝΟΡ. Ναί.

ΜΑΞ (Σιγῇ). Ἡ σύζυγός σου εἶνε πονηρὰ, δὲν ἠθέλησε νὰ ὁμιλήσῃ ἐμπρὸς εἰς τὸ κοράσιον. Εὗρε!

ΛΕΟΝ. Κυρία Μάρθα, σὰς συσταίνω τὸν ἀρραβωνιαστικόν μου, Ῥοβέρτον Γκιούστην, διδάκτορα τὰ νομικά.

ΜΑΡ. Χαίρομαι ὅπου κάμνω τὴν γνωριμίαν σας.

ΡΟΒ. Εὐχαριστῶ, κυρία· ἡ εὐχαρίστησις εἶνε ὅλη ἰδική μου.

ΘΑΡ. Πότε θὰ γίνουσι οἱ γάμοι;

ΛΕΟΝ. Ὡ! γρήγορα, μάλιστα πολὺ γρήγορα. — Πῶς σὰς φαίνεται ὁ ἀρραβωνιαστικός μου;

ΜΑΡ. Ὡραῖος νέος.

ΛΕΟΝ. Καὶ τόσο καλός! τόσο ἄξιός! . . . Δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ εἶπω ἐμπρὸς τοῦ, ἀλλὰ δὲν εἶμαι ἀκόμη σύζυγός σου καὶ ἠμπορῶ νὰ τοῦ κάμνω φιλοφρονήσεις.

ΡΟΒ. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ὅταν γίνῃς σύζυγός μου . . .

ΛΕΟΝ. Τότε θὰ σοῦ λέγω μόνον τὴν ἀλήθειαν.

ΡΟΒ. Εὐχαριστῶ πολὺ!

ΜΑΡ. Ἀπ' ὅσα ἤκουσα, ὁ κύριος θὰ ἐξασκίση τὴν δικηγορικὴν;

ΛΕΟΝ. Βέβαια· ἠγοράσαμεν τὸ γραφεῖον τοῦ δικηγόρου Ῥικκάρδη διὰ 80,000 φράγκων· εἶνε ἡ προίξ ὅπου δίδω εἰς τὸν ἄνδρα μου . . . Ἀλήθεια, κύριε Ὀνοράτε, μάλιστα ἤλαθμεν καὶ δι' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν.

ΜΑΞ. Ἀλήθεια, φίλε μου· συλλογιζόμενος τὰς περιστάσεις σου, τὸ εἶχα λησμονήσει.

ΛΕΟΝ. Αἶ, ὁμῶς δὲν τὸ εἶχα λησμονήσει ἐγώ.

ΜΑΞ. Εἶνε ἀνάγκη νὰ παραδώσω τὰς 80 χιλιάδας εἰς τὸν γαμβρόν μου, ὁ ὁποῖος ἔωρισεν ὦραν συνεντεύξεως μὲ τὸν πωλητὴν σήμερον τὴν μεσημβρίαν.

ΛΕΟΝ. Καὶ ἂν μάλιστα πηγαίη προ

τήτερα μίαν ὥραν, μικρὸν εἶνε τὸ κακόν, ἐπειδὴ τὰ χρήματα εἶνε πάντοτε εὐπρόσδεκτα.

ΜΑΡ. Θέλετε νὰ σὰς συνταξῇ ὁ σύζυγός μου τὸ συμβόλαιον;

ΛΕΟΝ. Ὁχι, κυρία, θέλομεν νὰ μᾶς δώσῃ τὰ χρήματα.

ΜΑΡ. Σὰς λείπει ἴσως ἓν μέρος τοῦ ποσοῦ;

ΛΕΟΝ. Μᾶς λείπει ὄλον.

ΜΑΡ. Ὅλον; πῶς; δὲν τὸ ἔχετε;

ΛΕΟΝ. Ὡ! ὦραία ἐρώτησις! ἐν ᾧ τὸ ἔχει εἰς τὰς χεῖράς του ὁ σύζυγός σας, δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τὸ ἔχομεν ἡμεῖς.

ΟΝΟΡ. (Τρέμω!)

ΜΑΡ. Δεσποσύνη, θέλετε νὰ χωρατεύσετε . . .

ΛΕΟΝ. Νὰ χωρατεύσω; Δὲν χωρατεύω ὅλως διόλου! Καὶ διὰ τί μοῦ τὸ λέγετε αὐτό;

ΜΑΡ. Ἐπειδὴ ὁ σύζυγός μου δὲν ἔχει τίποτε τοῦ ἀνδρός σας.

ΛΕΟΝ. Ἐχει τοῦ πατρός μου, ὅπου εἶνε ὄλον τὸ ἴδιον . . .

ΜΑΡ. Ὅπως σὰς ἀρέσει.

ΛΕΟΝ. Κυρία Μάρθα, θὰ ἐκάμνετε καλλίτερα νὰ κάθησθε ἡσυχῇ καὶ νὰ μὴν ἀνακατόνεσθε εἰς πράγματα ὅπου δὲν σὰς ἀποβλέπουν.

ΜΑΡ. Ἐλα, ἔλα, μὴν ἐρεθίζεσθε.

ΛΕΟΝ. Ἐγὼ δὲν ἐρεθίζομαι ὅλως διόλου, σεῖς ἐξάπτεσθε . . .

ΜΑΞ Ἀλλὰ δὲν βλέπετε, Λεοντίνα, ὅτι ἡ κυρία Μάρθα ἀστενεύεται διὰ νὰ σὲ κάμνη νὰ θυμῶνῃς; Ἐκεῖνη γνωρίζει καλλίτερα ἀπὸ σὲ ὅτι τὸ κεφάλαιον εἶνε ἐδῶ, ἐπειδὴ ὠμιλήσαμεν δι' αὐτὸ χιλιάκις.

ΜΑΡ. Ἀληθέστατα, ὅταν ὑπῆρχεν . . . ἀλλὰ τώρα δὲν ὑπάρχει πλέον.

ΛΕΟΝ. Πῶς; δὲν ὑπάρχει πλέον; . . . καὶ διὰ τί νὰ μὴ ὑπάρχῃ;

ΜΑΡ. Διότι ἀπεδόθη.

ΟΝΟΡ. (Θεέ μου!)

ΛΕΟΝ. Ἀπεδόθη!

ΜΑΞ Πῶς τὸ ἐκλαμβάνει διὰ σπουδαῖον! εἶνε νόστιμη αὐτὴ ἡ σκηνή.

ΛΕΟΝ. Σὺ τὴν εὐρίσκεις νόστιμη, ἐγὼ ὁμῶς ὄλως διόλου! Εἰς τὰ δικαστήρια, ἐξω τὰ χρήματα . . .

ΜΑΡ. Δεσποσύνη, σὰς παρακαλῶ, ἀς ἀλ-
λάξωμεν ὀμιλίαν.

ΛΕΟΝΤ. Ἐγὼ δὲν ἀλλάξω ὀμιλίαν κα-
θόλου. Δὲν ἔλειπε ἄλλο παρὰ νὰ κάμουν νὰ
χαθῆ ἢ προῖξ μου.

ΜΑΞ. Αἰοντίνα, ἡσύχασε πλέον, σοῦ λέγω!

ΡΟΒ. Αἰοντίνα, σὲ παρακαλῶ . . .

ΛΕΟΝΤ. Πολὺ καλὰ, ἀς ὀμιλήσῃ λοιπὸν
ὁ κύριος Ὀνοράτος· εἰς αὐτὸν ἀνήκει ἡ ἀπ-
αντήση. Μίαν ὥραν τῆρα φιλονεικοῦμεν
δι' αὐτὰ τὰ χρήματα καὶ αὐτὸς δὲν εἶπεν
ἀκόμη οὔτε λέξιν.

ΟΝΟΡ. Εἶνε ἀληθές· δὲν δύναμαι οὔτε
πρέπει πλέον νὰ σιωπῶ. (Προχωρεῖ πρὸς
τὸ γραφεῖόν του). Τὰ χρήματα τῆς προ-
κός σας . . . εἶνε . . .

ΜΑΡ. (Παρουσιάζει ταχέως τὴν ἐφη-
μερίδα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ συζύγου).
Ἀπεδόθησαν, δὲν εἶνε ἀληθές;

ΟΝΟΡ. (Φυβηθεὶς εἰς τὴν θέαν τῆς ἐ-
φημερίδος σταματᾷ, καταβιβάζει τὴν κε-
φαλὴν καὶ ἀποκρίνεται) Ναι! . . .

ΡΟΒ. Πῶς;

ΛΕΟΝΤ. Ἀκόμη καὶ αὐτός!

ΜΑΞ. Οἴμοι! νὰ ὑποθέσω ὅτι ἡ δυστυ-
χία τοῦ υἱοῦ ἔκαμε νὰ χάσῃ τὸ λογικὸν ὁ
δυστυχῆς μου φίλος;

ΜΑΡ. Μὲ συμπάθειον, κύριε Μάξιμε,
ἀλλὰ ἐκ τῶν δύο πιθανώτερον εἶνε νὰ τὸ
ἔχαστε σεῖς. . .

ΜΑΞ. Ἐγὼ!!!

ΛΕΟΝΤ. Κυρία, σεβασθῆτε τὸν πατέρα
μου.

ΜΑΡ. Ἀγαπητή μου, αὐτὸς προσέβαλε
πρῶτος. Ἄλλως εἶνε πρᾶγμα γνωστὸν ὅτι ὁ
πατὴρ σας ἐτρέλλαθη μίαν φορὰν. . . λυ-
ποῦμαι νὰ τὸ εἶπω, ὅμως εἰς τοιαύτας ἀ-
σθενείας αἱ ὑποτροπαὶ εἶνε συχναί, καὶ . . .

ΜΑΞ. Ἀλλὰ δὲν εἶμαι παράφρων, σὰς
βεβαιῶ.

ΜΑΡ. Καλὰ λοιπὸν, ἀς κρίνωμεν τὰ
πράγματα. Σεῖς εἴχετε καταθέσει ἑκατὸ
χιλιάδας φράγκα παρὰ τῷ συζύγῳ μου—εἶνε
ἀληθέστατον—σὰς τὰς ἀπέδωκε—σεῖς τὸ
ἀρνεῖσθε—εἰς τοιαύτην περίστασιν θὰ κρα-
τῆτε ἀκόμη τὰς ἀποδείξεις τῆς καταθέσεως
τὰς ὁποίας σὰς ἔκαμεν ὁ Ὀνοράτος· δεῖ
ξατέ τας! . . .

ΜΑΞ. Δὲν ἔχω καμμίαν ἀπόδειξιν, ἐ-

πειδὴ ποτὲ δὲν ἠθέλησα τοιαύτην. Ὁ Ὀ-
νοράτος καὶ ἐγὼ εἴμεθα ὡς δύο ἀδελφοί,
καὶ ὅλαι αἱ ὑποθέσεις ἔγιναν μεταξὺ μας
ἐπὶ τῇ καλῇ πίστει.

ΜΑΡ. Ἐρωτῶ σὰς, κύριε Ροβέρτε, ὅστις
ἐννοεῖτε ἀπὸ ὑποθέσεις, ἂν αὐτὸ ἦνε πιστευ-
τόν. Ἐκατὸ χιλιάδες φράγκα ἀφαιρέσθαι εἰς
τὰς χεῖρας ἄλλου ἐπὶ ἔτη πολλὰ χωρὶς ἐν
ἐγγραφόν! Εἰς αὐτὴν τὴν ἐποχὴν! . . . Τί
σὰς φαίνεται;

ΡΟΒ. Αἶ, διὰ νὰ εἶπω τὴν ἀλήθειαν . . .
εἶνε ὀλίγον ἀπίστευτον.

ΛΕΟΝΤ. Ὡς καὶ σὺ; . . . ὡς καὶ σὺ πι-
στεύεις ὅτι ὁ πατὴρ μου εἶνε τρελλός; Καὶ
ἐγὼ λέγω ὅτι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα εἶνε κα-
κούργημα!

ΟΝΟΡ. Κακούργημα! Ποῖος τολμᾷ νὰ
ὀμιλῇ περὶ κακούργηματος;

ΛΕΟΝΤ. (Τρέχει πλησίον τοῦ πατρὸς
τῆς καὶ προσβλέπουσα αὐτὸν κατὰ πρό-
σωπον). Πάτερ μου, ἤκουσες! Σὲ θέλουν
τρέλλόν! Ἀποκρίσου, ἀποκρίσου, δι' εὐ-
σπλαγχνίαν! . . .

ΜΑΞ. Περίμενε. (Τρέχει, λαμβάνει τὸν
Ὀνοράτον ἐκ τοῦ βραχίονος καὶ τὸν σύ-
ρει πρὸς τὰ ἔμπρός). Μοῦ ἀπέδωκες τὰ
κεφαλαῖά μου; . . . Ἀποκρίθητι εἰς τὸν φί-
λον σου . . . Ἄν τὸ εἶπης, τὸ πιστεύω.

ΟΝΟΡ. (Τρέμει, ταρασσεται, ἀλλ' ἡ
Μάρθα ἴσταται ἐπισθεν αὐτοῦ καὶ κρυ-
φίως ἐλκύνει τὸ κράσπεδον τοῦ ἐνδύματός
του· ἐκεῖνος διστάζει ἐπὶ τινος στιγ-
μὰς, ἔπειτα ἀποκρίνεται). Ναι, Μάξιμε,
ναί!

ΜΑΞ. (Μανιωδῶς). Καὶ σὺ, καὶ σὺ κα-
θὼς οἱ ἄλλοι; Ἄ! . . .

ΜΑΡ. Εἶνε τρελλός, σὰς λέγω (τρέχει
εἰς τὴν θύραν καὶ φωνάζει). Βοήθειαν!
βοήθειαν!

ΛΕΟΝΤ. (Πίπτουσα ἐπὶ τοῦ ἀνακλι-
τήρος) Ἄ! . . .

ΡΟΒ. (Τρέχει πρὸς αὐτήν). Ἐλειπο-
θύμῃσε.

ΜΑΡ. (Παρὰ τῇ θύρᾳ). Βοήθεια! βοή-
θεια!

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

Η ΘΥΡΩΡΟΣ καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΘΥΡ. Τί τρέχει;

ΜΑΡ. Ὁ κύριος Μάξιμος ἐτρελλάθη.

ΘΥΡ. Ἐλεος!

ΜΑΞ. (Τρέχει πρὸς τὴν Λεοντίνα).

Κόρη μου! Ἡ Λεοντίνα δὲν με ἀκούει . . . κοιμᾶται . . . σιωπήσατε ὅλοι . . . μὴ τὴν ἐξυπνήσατε! . . . Δὲν ἀκούω πλέον τὴν ἀναπνοὴν της! . . . ὦ! πόσον εἶνε ὠχρά! . . . Λεοντίνα! . . . Ἄ, ὄχι . . . δὲν κοιμᾶται . . . ἀπέθανε! . . .

ΟΝΟΡ, (Κραυγάζων) Ἀπέθανε!

ΜΑΞ. Ἐκείνη μοῦ τὴν ἐφόνευσε! (Ὁρμᾶ κατὰ τῆς Μάρθας. Ὁ Ῥοβέρτος καὶ ἡ θιρωρὸς τὸν κρατοῦσιν. Ὁ Μάξιμος ἐκρήγνυται εἰς καχλασμὸν γέλωτος σπασμωδικοῦ. Ἡ Λεοντίνα ἐξακκλουθεῖ γὰρ ἦνε λιπόθυμος. Ὁ Ὀροράτος μένει ἀκίνητος ὡς ἀγαλμα. Ἡ Μάρθα λέγει σιγῇ πρὸς τὸν σύζυγόν της).

ΜΑΡ. Ὁ υἱός μας ἐσώθη!

ΟΝΟΡ. Πήγαινε, κατηραμένη!

Τίλος τῆς Β΄. πράξεως.

νώσκει)· ἀ'Αφίκετο εἰς Ταυρίνον ὁ περίφη-
 ος Ἄγγλος φιλόσοφος καὶ ἰατρός κύριος Με-
 λάντων καὶ κατόκησεν εἰς τὸ Εὐνοδο-
 χειον τῆς Μεγάλης Βρεττανίας. Πιθι-
 νῶς αὖριον θέλει ἀρχίσει νὰ δέχεται
 τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην νὰ συμβουλευ-
 θῶσιν αὐτόν. Ὁ Αὐτός ὁ εὐεργετικός ἄν-
 θρωπος ἀπέκτησε φήμην Εὐρωπαϊκὴν. Παν-
 τοῦ ὅπου μεταβῆ ἐπέρχονται εὐθύς τ' ἀ-
 ποτελέσματα τῆς παρουσίας του. Ἴδου ἡ
 σύζυγός μου ἐπιστρέφουσα.

ΣΚΗΝΗ Β΄.

ΛΕΟΝΤΙΝΑ καὶ ὁ ἀνωτέρω.

ΡΟΒ. Αἶ, λοιπόν, ἀγαπητή μου, πῶς
 εὔρες σήμερον τὸν δυστυχῆ πατέρα;

ΛΕΟΝ. Ὅπως συνήθως.

ΡΟΒ. Οὐδὲν ἔχνος νοήσεως;

ΛΕΟΝΤ. Κάποτε κάποτε ὁ νοῦς του ἔ-
 χει φωτεινὰ σημεῖα· κρίνει ἀρκετὰ καλὰ
 περὶ ὄλων τῶν πραγμάτων ὅσα δὲν ἔχουν
 σχέσιν μὲ τὴν ιδέαν εἰς τὴν ὁποίαν εἶνε
 προσηλωμένος· ἀλλ' ὅταν εἰσέλθῃ πάλιν
 εἰς τὸν κύκλον τῶν ἐσφαλμένων σκέψεών
 του, τότε τετέλεσται. Ὁ ταλαίπωρος πρα-
 σκλώθη εἰς τὴν ιδέαν ὅτι ἐγὼ ἀπέθανα,
 καὶ ὅτι ὁ φίλος του κατεδικάσθη· ὁμιλεῖ
 πάντοτε περὶ τῆς Κιβωτοῦ τοῦ Νῶε, ἐξα-
 γεῖ μεγαλοφώνως τὸ ἐπινόημά του καὶ λέ-
 γει ὅτι θέτει κατὰ μέρος τὰ χρήματα διὰ
 νὰ τελέσῃ μεγαλοπρεπῶς τὴν κηδεῖαν μου.

ΡΟΒ. Καὶ τί κάμνει ὁ ἰατρός διευθυν-
 τῆς τοῦ φρενοκομείου;

ΛΕΟΝΤ. Πηγαίνει εἰς τὸ κατάστημα,
 κάμνει τὸν συνήθη του γύρον, ὁμιλεῖ μὲ
 τὸν οἰκονόμον, σηκώνει τοὺς ὤμους του καὶ
 φεύγει.

ΡΟΒ. Καλὰ, μάθε λοιπόν ὅτι ἐφθασεν
 εἰς Ταυρίνον ὁ περίφημος ἐπιστήμων Με-
 λάντων.

ΛΕΟΝΤ. Ποῖος εἶνε αὐτός ὁ Μελάντων;

ΡΟΒ. Εἶναι Ἄγγλος ἰατρός χαίρων με-
 γάλην φήμην, ὅστις ἀφιέρωσεν ὅλην του
 τὴν ζωὴν εἰς τὴν θεραπείαν τῶν τρελλῶν
 καὶ ἐπέτυχεν εἰς τοῦτο θαυμάσια· θὰ ὑπά-
 γωμεν νὰ τὸν ἐπισκεφθῶμεν.

2.

ΟΙ ΠΑΡΑΦΡΟΝΕΣ.

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε φυλ. ε.)

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ.

Παρήλθεν ἓν ἔτος.

Δικηγορικὸν γραφεῖον ἐν τῇ οἰκίᾳ
 τοῦ 'Ροβέρτου.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ καθήμενος καὶ κρα-
 τῶν ἐφημερίδα.

ΡΟΒ. Ἐδῶ εἰς τὰ νέα τῆς πόλεως ὑ-
 πάρχει εἰδήσις σπουδαία δι' ἡμᾶς· (ἀναγι-

ΛΕΟΝΤ. Ἀληθινά; .. μὲ παρηγορεῖς... ὅμως...

ΡΟΒ. Τί;

ΛΕΟΝΤ. Ἀνάγκη νὰ τὸν πληρώσωμεν ἀκριβῶς... καὶ τὰ οἰκονομικά μας εἶνε τόσον στενοχωρημένα!

ΡΟΒ. Μὴ τὸ συλλογίζεσαι· ἐγὼ προέβλεψα καὶ διὰ τοῦτο.

ΛΕΟΝΤ. Ἄ! εἶσαι μὰ τὴν ἀλήθειαν ὁ καλὸς μου ἄγγελος. Παρῆλθε τώρα ἕντος ἀφ' ὅτου ἐστεφανώθημεν καὶ καθ' ἡμέραν δὲν κάμνω ἄλλο παρά νὰ εὐλογῶ τὴν στιγμήν καθ' ἣν σ' ἐγνώρισα. Καὶ νὰ συλλογισθῆ τις ὅτι, ἂν δὲν μᾶς ἐκλεπτεν ἐκεῖνο τὸ κακὸν γύναιον τὰς ἑκατὸν χιλιάδας φράγκα!... Ἄ! αὐτὸ ἐστάθη αἰτία τῆς ἰδικῆς της καὶ τῆς ἰδικῆς μας δυστυχίας.

ΡΟΒ. Μὴ συλλογιζώμεθα πλέον αὐτὰ τὰ πράγματα, ἐκεῖνη ἔφυγε καὶ αὐτὸ εἶνε τὸ ἀσφαλέστερον δεῖγμα τῆς ἐνοχῆς της· ὁ δυστυχῆς της σύζυγος ἐφορτώθη τὰ βάρη αὐτῆς.

ΛΕΟΝΤ. ὦ, ὅσον δι' αὐτὸν, τὸν ἐσυγχάρησα. Εἶνε τόσον ἀτυχῆς. Δὲν ἐφάνη ἀκόμη σήμερον;

ΡΟΒ. Ὅχι, ἀλλὰ δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ ἔλθῃ· ποτὲ δὲν λείπει...

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΜΕΛΑΝΤΙΩΝ καὶ *οἱ ἀνωτέρω.*

ΛΕΟΝΤ. Ἀκούω βήματα ἀνθρώπου πλησιάζοντος... θὰ εἶναι ὁ δυστυχῆς παράρων!

ΜΕΛ. Μὲ τὴν ἄδειάν σας;

ΡΟΒ. Τίνα ζητεῖ ὁ κύριος;

ΜΕΛ. Τὸν δικηγόρον Γκιούστην.

ΡΟΒ. Ἐγὼ εἶμαι.

ΜΕΛ. Ἄ! πολὺ καλὰ! .. καὶ ἡ κυρία εἶνε ἴσως ἡ σύζυγός σας;

ΛΕΟΝΤ. Μάλιστα· εἰς τὰς διαταγὰς σας.

ΜΕΛ. ὦ! εὐχαριστῶ (κάθεται). Τὸ Ταυρῖνεν εἶναι ὡραία πόλις...

ΡΟΒ. Ὁ κύριος ἐπιθυμεῖ...

ΜΕΛ. Νὰ σᾶς ὁμιλήσω, φίλτατε.

ΛΕΟΝΤ. (Ἐτοιμαζομένη ν' ἀποχωρήσῃ.) Μὲ τὴν ἄδειάν σας.

ΜΕΛ. Ὅχι, ὄχι, μείνατε· ἔχω ἀνάγκην καὶ ὑμῶν.

ΛΕΟΝΤ. Ἐμοῦ;

ΜΕΛΑΝΤ. Ναι, ναι, ὑμῶν.

ΛΕΟΝΤ. (Σιγῇ πρὸς τὸν Ῥοβ.) Εἶνε πρωτότυπος αὐτὸς ὁ κύριος!..

ΡΟΒ. Λαμβάνετε τὴν καλωσύνην νὰ μοὶ εἴπητε μετὰ ποίου ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὁμιλῶ;

ΜΕΛ. Δὲν σᾶς τὸ εἶπα ἀκόμη;

ΡΟΒ. Δὲν μοὶ φαίνεται...

ΜΕΛ. Συγχωρήσατέ με· τώρα σᾶς τὸ λέγω. Εἶμαι εἰς τρελλός.

ΛΕΟΝΤ. (Τὸ ἤθελα στοιχηματίσει!..)

ΡΟΒ. Τρελλός;

ΜΕΛ. Βεβαίωτατα, ὅμως ἥσυχος τρελλός.

ΡΟΒ. Θὰ σᾶς παρεκάλουν νὰ ἔλθητε εἰς τὸ προκείμενον καὶ νὰ σπεύσητε, ἐπειδὴ θὰ ἐξέλθωμεν.

ΜΕΛ. Καὶ ποῦ θὰ πηγαίνετε;

ΛΕΟΝΤ. Δι' ὑποθέσεις μας· ἄλλο καὶ τοῦτο!...

ΜΕΛ. Πολὺ καλὰ, ἀλλὰ διὰ ποίας ὑποθέσεις;

ΛΕΟΝΤ. Ἀφ' οὗ εἴσθε τόσον περίεργος νὰ τὸ μάθητε, πηγαίνομεν νὰ συμβουλευθῶμεν ἓνα ἰατρὸν.

ΜΕΛ. Εἴσθε ἴσως ἀρρώστος;

ΡΟΒ. Ὅχι, κύριε.

ΜΕΛ. Τότε θὰ γίνητε.

ΛΕΟΝΤ. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν πρόβησιν!

ΜΕΛ. ὦ, τίποτε! ἀλλὰ εἶνε βέβαιον πρᾶγμα...

ΛΕΟΝΤ. Διὰ τί;

ΜΕΛ. Ἡ αἰτία εἶνε εὐλογος. — Ὁ ἰατρὸς τὸν ὅποιον πηγαίνετε νὰ συμβουλευθῆτε δὲν δύναται νὰ σᾶς εὕρῃ ὑγιεῖς, ἀλλ' ὅμως δὲν ἤθελε κερδίσει τίποτε. Θὰ σᾶς διορίσῃ ἰατρικὰ, σεῖς θὰ τὰ λάβητε, καὶ αὐτὰ θὰ σᾶς ἀρρώστισουν.

ΡΟΒ. Ὁ κύριος ἔχει ὀλίγην ὑπόληψιν εἰς τοὺς ἰατροὺς!

ΜΕΛ. Ὅχι εἰς τοὺς ἰατροὺς, ἀλλ' εἰς τὴν ἐπιστήμην, ἥτις εἶνε ἀκόμη πολὺ νηπία.

ΛΕΟΝΤ. Τὴν γνωρίζετε λοιπόν;

ΜΕΛ. Ὀλίγον.

ΛΕΟΝΤ. Ψάψετε τὸν σφυγμὸν καὶ σεῖς;

ΜΕΑ. Όχι, αγαπητή, ψάυω τὸν ἐγκέφαλον.

ΛΕΟΝΤ. (Εἶνε τρελλός, δὲν ἔχει ἀμφιβολίαν).

ΡΟΒ. Ἄλλ' ὁ ἰατρός περὶ τοῦ ὁποίου ὁμιλοῦμεν εἶνε διάφορος τῶν ἄλλων.

ΜΕΑ. Όλοι ὁμοιάζουσι. Τὸ ὄνομά του;

ΡΟΒ. Εἶνε ὁ περίφημος Ἄγγλος Μελάντων.

ΜΕΑ. Συμπάθειον, δὲν δύναται νὰ σὰς δεχθῆ.

ΛΕΟΝΤ. Διὰ τί;

ΜΕΑ. Διότι αὐτὴν τὴν στιγμήν σεῖς δέχεσθε ἐκεῖνον.

ΡΟΒ. Τί ἀκούω! Ἄρα εἴσθε...

ΜΕΑ. Ὁ σὶρ Ἰάκωβος Μελάντων, καὶ ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σὰς προσκυνήσω (ἐγείρεται καὶ γαίρειται.) Θέλετε νὰ ἴδῃτε τὸ διαβατήριόν μου;

ΛΕΟΝΤ. Ἄ! κύριε, συγχωρήσατέ μας ἄν...

ΜΕΑ. Καὶ τί νὰ σὰς συγχωρήσω; Οὔτε μὲ ὑβρίζατε, οὔτε μὲ ἐδαίρατε.

ΡΟΒ. Καὶ ἄνθρωπος ἔχων φήμην καὶ ἄξιαν ὁποίαν σεῖς ν' ἀναγγεληθῆτε ὡς παράρρων;

ΜΕΑ. Βέβαια, καὶ θὰ σὰς ἀποδείξω ὅτι εἶμαι. Ἀκούσατέ με! εἶμαι πλούσιος, ὑπὲρ πλοῦτος. Ἔχω ὠραιότατην ἔπαυλιν εἰς τὴν τερπνοτέραν κομητείαν τῆς Ἀγγλίας ἢ σύζυγός μου, Λαίδυ Μελάντωνος, εἶνε γυνὴ ἀκόμη νέα καὶ καθ' ὑπερβολὴν ὠραία ἀγαπώμεθα τρυφερώτατα ἔχω δύο νήπια τὰ ὅποια εἶνε ξανθὰ καὶ ὠραία ὡς δύο ἀγγελούδια οἱ ὑπεξούσιοί μου μὲ ἀγαπῶσιν ἔμμανως, οἱ φίλοι μου μὲ λατρεύουσιν ὡς εἰδωλον. Ἐγὼ ἠδυνάμην νὰ ζῶ τὴν εὐτυχέστεραν ζωὴν τοῦ κόσμου, ἠδυνάμην νὰ κάμνω τοὺς περιπάτους μου ἔφιππος, νὰ κάμνω τὰς steerl chasse, τὰ κυνήγια τοῦ ἐλαφίου, συμπόσια, ἠδυνάμην νὰ κοιμῶμαι 10 καὶ 12 ὥρας τὴν ἡμέραν καὶ νὰ γίνω παχὺς ὅσον ὁ ἐπιστάτης μου. Ἄντι δὲ ὁλων τούτων κατεδίκασα ἑμαυτὸν εἰς ζωὴν κοπιώδη καὶ πλήρη θουσιῶν, περιοδεύων ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ὡς ὁ Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος καὶ ἐπιθεωρῶν τὰ φρενοκομεῖα τῆς Εὐρώπης, πρῶγμα πολὺ ὀλίγον νόστιμον, ὡς εἴμπορεῖτε νὰ ὑποθέσητε. Κατ' αὐτὸν

τὸν τρόπον φέρω εἰς ὄργην τὴν σύζυγόν μου, βλέπω τὴν οἰκογένειάν μου ἀπαξ ἢ δις τοῦ ἔτους καὶ ἀντὶ νὰ παχύνω ὡς κἀπώνιον, γίνομαι ἰσχνός ὡς στοκοφίσιον. ὦ! εἰπέτε μοι, σὰς παρακαλῶ, δὲν εἶμαι ὁ τρελλότερος τῶν τρελλῶν μου;

ΛΕΟΝΤ. ὦ, κύριε, τί εἶνε αὐτὰ ὅπου λέγετε; Εἴσθε ἄνθρωπος εὐεργετικός καὶ μεγαλοφυής.

ΜΕΑ. Μεγαλοφυής; Καὶ τί εἶνε μεγαλοφυΐα; Ἐξέγερσις τοῦ ἐγκεφάλου, ἀρχὴ παραφροσύνης. Ὁ πατὴρ σας ἦτο ἄνθρωπος μεγαλοφυής καὶ ὁμως τῶρα εἶνε εἰς τὸ φρενοκομεῖον!

ΛΕΟΝΤ. Ὁ πατὴρ μου! Καὶ τὸν ἐγνωρίσατε σεῖς;

ΜΕΑ. Βεβαίότατα.

ΛΕΟΝΤ. Ποῦ; πῶς;

ΜΕΑ. Εἰς Λονδίνον, πρὸ πολλῶν ἐτῶν.

ΛΕΟΝΤ. Ὄταν σὰς ἔφερε τὴν Κιθωτὸν τοῦ Νῶε;

ΜΕΑ. Τότε ἀκριβῶς. Ἦτο ἤδη τότε ὀλίγον τρελλός καὶ ἐγὼ ὑπῆρξα ὁ ἄλλος τρελλός ὅστις τὴν ἠγόρασα.

ΛΕΟΝΤ. Πῶς ἐμάθετε ὅτι εἶνε εἰς τὸ τρελλοκομεῖον;

ΜΕΑΝ. Μὲ τὸ ἔγραψεν ὁ Ἄγγλος πρόξενος ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐζήτησα πληροφορίας δι' αὐτόν. Ἦλθον εἰς Ταυρίνον διὰ νὰ τὸν ἰατρεύσω.

ΡΟΒ. ὦ! κύριε.

ΛΕΟΝΤ. Τὸν ἴδετε;

ΜΕΑ. Ναί... πρὸ ὀλίγου.

ΛΕΟΝΤ. Καὶ ἐλπίζετε;

ΜΕΑ. ὦ! πολὺ, παραπολύ.

ΛΕΟΝΤ. Ἄ! νὰ ἐδίδεν ὁ Θεός!...

ΜΕΑ. Ἀλλὰ πρὶν κάμω τὸ πείραμά μου, χρειάζομαι νὰ μάθω τινὰ πράγματα. Σὰς ὠμίλησε ποτὲ περὶ ἐμοῦ;

ΛΕΟΝΤ. Ναί, κύριε, συχνότατα. Καὶ ἀκόμη ὀλίγον πρὸ τῆς δυστυχίας του μοὶ ὠμίλει περὶ ὑμῶν ὡς ἀγοραστοῦ τοῦ κλωβίου του.

ΜΕΑ. Ἄ, τοῦτο εἶνε καλόν!

ΛΕΟΝΤ. Μοὶ εἶπε μάλιστα ὅτι ὅλα τὰ ζῶα εἶχαν ψοφήσει.

ΜΕΑ. Ἀληθέστατα, ὁμως ἐγὼ ἔδωκα νὰ τὰ βλῆσαμῶσι καὶ ἔφερα αὐτὰ μα-

ζύ μου. Καί ποία ἦτο ἡ αἰτία τῆς παραφροσύνης του;

ΡΟΒ. Αὐτός εἶχε ἀγαπητότατον φίλον, εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἐνεπιστεύθη τὸ μέγα ποσὸν ἑκατὸν χιλιάδων φράγκων προσδιορισμένων διὰ τὴν προίκα τῆς συζύγου μου. Ἡ σύζυγος τοῦ φίλου τούτου κατέπεισε τὸν ἄνδρα τῆς ν' ἀρνηθῆ ὅτι ἔλαβε τὴν παρακαταθήκην καὶ ἔφυγε κλέψασα, ὡς φαίνεται, τὸ ποσόν. Ἡ λύπη τοῦ νὰ ἴδῃ ὅτι ἐξηπατήθη ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου ὃν τόσον ἠγάπα καὶ ἡ ἰδέα ὅτι ἡ μονογενὴς του θυγάτηρ ἔμενεν ἑστέρη μένη τοῦ παντός ἐγένοντο αἷτια τῆς αἰφνιδίου παρασαλεύσεως τοῦ ἐγκεφάλου του.

ΜΕΑ. Καί τί ἀπέγινεν ὁ φίλος;

ΛΕΟΝΤ. Ἦτο συμβολαιογράφος· ἐπαύθη, ἔπεσεν εἰς δυστυχίαν καὶ τώρα κατήτησεν ὁ ταλαίπωρος παράφρων.

ΜΕΑ. Ὁ πατήρ σας τὸν εἶδε πλέον ἀπ' ἧς ἡμέρας ἐκλείσθη εἰς τὸ φρενοκομεῖον;

ΛΕΟΝΤ. Ὄχι, κύριε, ποτὲ πλέον.

ΜΕΑ. Καί τοῦτο καλόν. — Καί ποῦ ἐδυνάμην νὰ εὗρω αὐτὸν τὸν συμβολαιογράφον;

ΛΕΟΝΤ. Καθ' ἡμέραν περὶ αὐτὴν τὴν ὄραν ἔρχεται ἐδῶ εἰς τὸν οἶκόν μας.

ΜΕΑ. Εἰς τὸν οἶκόν σας; τί νὰ κάμῃ;

ΛΕΟΝΤ. Εἶνε συγκινητικὴ ὑπόθεσις. — Ἀναγκασθεὶς ἐκ τῆς πτωχίας νὰ ἐπαιτῆ εἰς τοὺς δρόμους, μόλις συνάξῃ ὀλίγα λεπτὰ τρέχει νὰ τὰ φέρῃ, συλλογιζόμενος ὅτι δύναται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ν' ἀποδώσῃ τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον ἤρπασεν ἡ σύζυγός του. Πρὸ ἐνὸς ἔτους τώρα ἔρχεται ἀκριβῶς καθ' ἑκάστην φέρων ἐν ἡ δύο πεντάλεπτα, καὶ διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑποχρέωσιν ἣν αὐτὸς ὑπέβαλεν εἰς τὸν ἑαυτὸν του, θὰ ἀπέθνησκεν ὁ ταλαίπωρος ἐκ τῆς πείνης, ἂν ἡμεῖς δὲν παρεθέταμεν εἰς αὐτὸν γαβάθαν ζωμοῦ καὶ τεμάχιον ἄρτου τὰ ὁποῖα τρώγει σιωπῶν καὶ ἔπειτα ἀναχωρεῖ.

ΜΕΑ. Αὐτὸ εἶναι δεῖγμα καλοκίχθιας, ἧτις σὰς τιμᾶ. Νὰ εὐεργετήτε τὸν ἄνθρωπον ὅστις ἐπροξένησε τὴν δυστυχίαν σας! ὦραια!

ΛΕΟΝΤ. Τί νὰ σὰς εἶπω, κύριε; Συλλογιζομαι ὅτι ὁ πατήρ μου τὸν ἠγάπα τόσον. . .

ΡΟΒ. Ἴδού· ἔρχεται.

ΣΚΗΝΗ Δ'

ΟΝΟΡΑΤΟΣ κατεσχισμένος καὶ παράφρων καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΟΝΟΡ. (Εἰσέρχεται ταχέως, πηγαίνει πρὸς τὴν Λεοντίαν, λαμβάνει τὴν χεῖρα αὐτῆς καὶ τὴν ἀσπάζεται.)

ΛΕΟΝΤ. Καλῶς ἦλθες, κύριε Ὀνοράτε· πῶς εἶσαι σήμερον;

ΟΝΟΡ. (Σηκῶναι τοὺς ὄμους εἰς σημεῖον ὅτι εἶνε μὲν πάντοτε εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν, ἀλλ' ἀδιαφορεῖ.)

ΛΕΟΝΤ. Ἐκάματε καλὰ κέρδη;

ΟΝΟΡ. (Ἐξάγει παλαιὸν βαλάντιον, λαμβάνει ἐξ αὐτοῦ νομίσματα καὶ δεικνύει αὐτὰ εἰς τὴν Λεοντίαν, πρὸς ἣν τείνουσάν τὴν χεῖρα ἐγχειρίζει αὐτὰ ἀριθμῶν.)

ΛΕΟΝΤ. Διάβολο! τί εὐτυχία! 8 πεντάλεπτα! Μεγάλα πράγματα σήμερον!

ΟΝΟΡ. (Τρίβει τὰς χεῖρας καὶ γελά ὡς ὁ δεικνύων μεγάλην εὐχαριστήσιν, ἔπειτα ἐξάγει ἐκ τοῦ θυλακίου του χαρτοφυλάκιον, ἐν ᾧ σημειόρει διὰ τῆς μολυβδίδος τὰ παραδοθέντα νομίσματα.)

ΜΕΑ. (Σιγῇ πρὸς τὸν Ροβέρτον!) Καί τώρα τί κάμνει αὐτοῦ;

ΡΟΒ. Σημεῖοναι τὸ ποσὸν τῶν νομισμάτων ὅσα ἐνεχείρισεν εἰς τὴν σύζυγόν μου· θέλετε νὰ ἴδῃτε; Προσμείνατε. (Πλησιάζει πρὸς τὸν Ὀνοράτον.) Κύριε Ὀνοράτε, δότε μοι μίαν στιγμὴν τὸ σημειωματάριόν σας.

ΟΝΟΡ. (Τὸν παρατηρεῖ καὶ τῷ δίδει τὸ σημειωματάριον.)

ΡΟΒ. (Δεικνύων αὐτὸ εἰς τὸν Μελάντων) Ἴδετε· ἐν πεντάλεπτον, δύο πεντάλεπτα, πέντε πεντάλεπτα, δέκα πεντάλεπτα κτλ. Ἐδῶ εἰς τὸ ἄκρον εὐρίσκεται τὸ ἄθροισμα τῶν καθ' ἑαστον μῆνα λογαριασμῶν. (Στρέφει τὴν σελίδα.) Ἴδού· ἀπὸ τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1863 ἕως 15

Ὁκτωβρίου 1863 ἕως 15 Ὁκτωβρίου 1864 παρεδόθησαν πεντάλεπτα 1825, ἤτοι φράγκα 91 καὶ πεντάλεπτα 5.

ΜΕΛ. Ἄλλ' αὐτός ὁ ἄνθρωπος δὲν μοι φαίνεται οὔτε παράφρων, οὔτε ἀνόητος· ἔβαλεν εἰς τὸν νοῦν του πρᾶγμα δίκαιον καὶ ἐντιμον· μόνον τὸ μέσον τὸ ὅποιον ἐξέλεξε διὰ νὰ κατορθώσῃ τὸν σκοπὸν του εἶνε ἀνεπαρκές, ἐπειδὴ καὶ ἂν ζήσῃ τριπλὴν τὴν ζωὴν ἑνὸς ἀνθρώπου δὲν θὰ κατορθώσῃ μὲ τόσον μικρὰς προσόδους νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος του. Εἰπέτε μοι, καὶ εἶνε πάντοτε οὕτω βωβός;

ΛΕΟΝΤ. Πάντοτε· οὔτε ὁ σύζυγός μου, οὔτε ἐγὼ ἐστάθημεν ποτὲ ἱκανοὶ νὰ τὸν κάμωμεν νὰ προσφέρῃ ἔστω καὶ μίαν λέξιν· Ἰδέτε τον ἐκεῖ· ἐπῆγε νὰ καθίσῃ εἰς τὴν συνήθη του θέσιν καὶ τώρα περιμένει νὰ τῷ παραθέσω τὴν τροφὴν του. Συγχωρήσατε νὰ τὴν φέρω. (Φεύγει. Ὁ Ὀνοράτος ἐκαθέσθη εἰς τὴν τράπεζαν ἔχων τὸ πρόσωπον ἐντὸς τῶν χειρῶν).

ΜΕΛ. ἔχει ἀσθένειαν τοῦ πνεύματος φοβερὰν καὶ ἀθεράπευτον, ἥτις ὁμοιάζει κατὰ πολλὰ πρὸς τὴν παραφροσύνην, ἀλλ' ἡ ὁποία ἐσωτερικῶς διαφέρει ἀπ' αὐτῆς, ἐπειδὴ εἰς τὴν παραφροσύνην ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔχει συνείδησιν τῶν πόνων του, ἐν ᾧ εἰς ταύτην ἀπ' ἐναντίας διατηρεῖ αὐτήν. Εἰς τὴν πρώτην ὁ ἐγκέφαλος ἐξαιρεται, εἰς τὴν δευτέραν πιέζεται, ἐπιπλέον δὲ ἡ παραδοξοτάτη αὐτὴ ἀσθένεια ἐπισύρει συνήθως τὴν στέρησιν τῆς ὀμιλίας.

ΡΟΒ. Καὶ πιστεύετε, κύριε, ὅτι ὁ ταλίπωρος ἐκεῖνος πάσχει ὑπὸ ἀσθενείας τόσον σκληρᾶς;

ΜΕΛ. Θὰ σᾶς τὸ εἶπω ἀφ' οὗ κάμω ἐπ' αὐτοῦ ἕν πείραμα.

ΛΕΟΝΤ. (Φέρουσα τὰ φαγητά). Ἐδῶ, κύριε Ὀνοράτε, τὸ πρόγευμά σας· (τῷ παραθέτει τὸν ζωμόν, ἄρτον καὶ γιάλην ὕδατος).

ΟΝΟΡ. (Λαμβάνει ἐκ νέου τὰς χεῖρας τῆς Λεοντίνας, τὰς ἀσπάζεται καὶ ἀρχίζει νὰ τρώγῃ μετ' ἀπληστίας.)

ΜΕΛ. (Σιγῇ). Ἐδοκιμάσατέ ποτε νὰ τῷ ἀλλάξητε τὸ φαγητόν;

ΛΕΟΝΤ. Πολλάκις.

ΜΕΛ. Καὶ τὸ παρεδέχθη;

ΛΕΟΝΤ. Ὄχι, κύριε, τὸ ἀπέκρουσε πάντοτε.

ΜΕΛ. Δοκιμάσατε νὰ τῷ δώσητε φαγητόν τι οἰονδήποτε καὶ οἶνον.

ΛΕΟΝΤ. Εὐθύς. (Φεύγει· κατόπιν ἐπιστρέφει).

ΜΕΛ. Ποῦ διαμένει κατὰ τὴν νύκτα αὐτός ὁ κακόμοιρος;

ΡΟΒ. Εἰς τὸ ὑπερφόν μας, ὅπου ἡ σύζυγός μου τῷ ἔχει ἕτοιμον κράββατον.

ΜΕΛ. Εἰς τρόπον ὥστε μένει καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὴν βράχιν σας;

ΡΟΒ. Ἄς ἔδιδεν ὁ Θεὸς νὰ ἰδυνάμεθα νὰ πράξωμεν δι' αὐτὸν τίποτε περισσότερον! Ἄλλὰ δὲν εἶνε δυνατόν· ἐδοκιμάσαμεν ν' ἀγοράσωμεν μὲ τὰ χρήματα, ὅσα μᾶς παρέδωκεν, ἐν ἔνδυμα κοσμιώτερον, ἀλλὰ προκειμένου νὰ τὸν κείσωμεν ἵνα φορέσῃ αὐτὸ ἑμάνη καὶ εὐρέθημεν ἡναγκασμένοι νὰ ὑπομεινώμεν.

ΜΕΛ. Αὐτὸ εἶνε ἄλλο τεκμήριον τὸ ὅποιον ἐπικυρῶει τὴν ἰδέαν μου.

ΛΕΟΝΤ. (Εἰσέρχεται μετὰ νέου φαγητοῦ καὶ οἶνου· σιγῇ πρὸς τὸν Μελάρωνα). Ἐδῶ ἔχω ὄρνιθα ἐψημένην καὶ γιάλην οἶνου.

ΜΕΛ. Ἄς ἴδωμεν.

ΛΕΟΝΤ. (Πλησιάζει πρὸς τὸν Ὀνοράτον, ἀλλάζει τὰ φαγητὰ ἀγαιρεῖ τὸ ὕδωρ καὶ ἀντικαθιστᾷ ταῦτα δι' ἐκεῖνων ἅτινα ἔφερεν. Ὁ Ὀνοράτος τὴν βλέπει χωρὶς νὰ δεῖξῃ οὔτε εὐαρέσκειαν οὔτε δυσαρέσκειαν. Μετὰ μακρὰν σιωπῆν ἡ Λεοντίνα λέγει αὐτῷ). Κύριε Ὀνοράτε, φάγετε . . .

ΟΝΟΡ. (Τὴν βλέπει μετὰ συγκινήσεως καὶ οὐδὲν ὡς κινούμενος.)

ΛΕΟΝΤ. Δὲν πεινάτε πλέον;

ΟΝΟΡ. (Ἐξακολουθεῖ νὰ βλέπῃ αὐτὴν χωρὶς ν' ἀποκρίνηται.)

ΛΕΟΝΤ. Διὰ τί ἐπιμένετε μὴ θέλων νὰ τρέψετε εἰ μὴ διὰ ζωμοῦ καὶ ἄρτου καὶ πίνων ὕδωρ; Ἴσως νομίζετε ὅτι μᾶς φέρετε πολλὴν ἀνησυχίαν; Ἀπατάσθε· ἡμεῖς εἴμεθα δύο μόνον, καὶ αὐτὸ ὅπου τώρα σᾶς προσφέρω εἶναι τὸ περισσευμα τοῦ προγεύματός μας.

ΟΝΟΡ. (Ταράσσεται, στεναίξει, ἔπειτα ἐκρήγνυτε εἰς θαλερὰ δάκρυα, καὶ ἔγει-

ρόμεις βιαίως ζητεί να φύγη).

ΜΕΛ. (Προϊδὼν τὴν πρόθεσιν τοῦ Ὀνοράτου εὐρίσκειται ἐγγὺς τῆ θύρα καὶ λαμβάνων αὐτὸν γλυκίως ἀπὸ τῆς χειρὸς τὸν ὀδηγεῖ πρόσω καὶ λέγει αὐτῷ.) Καλὲ ἄνθρωπε, ἕνα λόγον.

ΟΝΟΡ. (Φαίνεται τότε μόνον παρατηρῶν τὴν παρουσίαν ἀγνώστου τινὸς προσώπου καθησυχάζει καὶ ἀπερὶζει αὐτὸν μετὰ προσοχῆς).

ΜΕΛ. Δὲν εἰξεύρετε ὅτι ἐγὼ εἶμαι . . .

ΟΝΟΡ. (Σηκώνει τοὺς ὤμους του).

ΜΕΛ. Εἶμαι γνώριμὸς τις τοῦ φίλου σας Μαξίμου.

ΟΝΟΡ. (Καλύπτει τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ στενάζει).

ΜΕΛ. Ἐπροξένησα εὐχαρίστησιν τινα εἰς αὐτὴν τὴν οἰκογένειαν.

ΟΝΟΡ. (Δεικνύει περιέργειαν νὰ μάθῃ αὐτήν.)

ΜΕΛ. Ἡ ὁποία συγχρόνως εἶνε καὶ ἐδική σας.

ΟΝΟΡ. (Σηκώνει τοὺς ὤμους του.)

ΜΕΛ. Ἡ σύζυγός σας συναισθανομένη ἔλεγχον συνειδότος διὰ τὴν ζημίαν τὴν ὁποίαν ἐπροξένησεν εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ δυστυχισμένου Μιξίμου ἀπέδωκε τὸ ἥμισυ τῶν χρημάτων ὅσα ἔκλεψε.

ΟΝΟΡ. (Καταλαμβάνεται ὑπὸ αἰφριδίου τρόμου· ἡ ἐκπληξίς καὶ ἡ χαρὰ εἰκονίζονται ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτοῦ καὶ γαίρεται ἀγωνιῶν ἐν ἀκούσῃ περιτέρω ἐξηγήσεις).

ΜΕΛ. Ἡ σύζυγός σας κατέφυγεν εἰς Λονδίνον, καὶ ἐγὼ εἶμαι ὁ τραπεζίτης ὁ ἐπιφορτισμένος παρ' αὐτῆς ἵνα παραδώσω εἰς τὴν σύζυγον τοῦ κυρίου δικηγόρου Γκιούστη τὰς 50,000 φράγκα· καὶ τὰς ἔχω ἐδῶ εἰς τὸ χρητοφυλάκιον· τὰς ἐχειρίζω εἰς σᾶς καὶ σεῖς τὰς δίδετε εἰς αὐτόν. (Ἐξάγει ἐκ τοῦ θυλακίου χρητοφυλάκιον ὅπερ ἀνοίγει, καὶ λαμβάνει ἐξ αὐτοῦ δέσμην τραπεζικῶν γραμματιῶν. Ὁ Ὀνοράτος δράττει αὐτὰ μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἐκβάλλον βωθὰς φωνὰς χαρᾶς τρέχει πρὸς τὴν Λεοντίαν, ἵνα τῇ παραδώσῃ τὰ χρήματα. Ἀλλ' ἐτοιμαζόμενος νὰ δώσῃ αὐτὰ μετανοεῖ, σείων δὲ τὴν κεφαλὴν

καὶ ποιῶν σημεῖα ἀρνήσεως ἀποδίδει τὰ χρητονομίσματα εἰς τὸν Μελάντωνα.)

ΜΕΛ. Καὶ διατί μοι ἀποδίδετε τὰ τραπεζικά γραμμάτια;

ΟΝΟΡ. (Ποιεῖ σημεῖον ὅτι ἀπολύτως δὲν θέλει αὐτὰ καὶ τείνει τὴν χεῖρα ὡσεὶ ζητῶν ἐλεημοσύνην).

ΜΕΛ. Θέλετε ἀντὶ τούτων χρυσόν; Καλὰ λάβετε. (Ἐξάγει βαλάντιον περιέχον πολλὰ νομίσματα.)

ΟΝΟΡ. (Δράττει τὸ βαλάντιον, λαμβάνει ἐξ αὐτοῦ ἕν πεντάλεπτον, εἶτα δὲ ἀποδίδει αὐτὸ εὐχαριστῶν· κατόπιν στρέφεται πρὸς τὴν Λεοντίαν, παραδίδει αὐτῇ τὸ πεντάλεπτον, ἐξάγει τὸ σημειωματάριον καὶ σημειώνει.)

ΜΕΛ. (Καλῶν κατὰ μέρος τὸν Ῥοβέρτον καὶ τὴν Λεοντίαν.) Εἶδτε; ἠρνήθη τὰς πενήντα χιλιάδας φράγκα εὐχαριστούμενος μόνον εἰς τὸ πεντάλεπτον ὅπερ ἔλαβεν ἐκ τοῦ βιλιαντίου μου· ἄρα τὸ πάθημά του εἶνε σταθερὰ πρόθεσις, εἶνε ἐκούσιος κανὼν μετανοίας εἰς τὸν ὁποῖον ὑπεβλήθη πρὸς ἐξίλασμον τοῦ ἁμαρτήματός του.

ΛΕΟΝΤ. Καὶ τί θέλετε νὰ ἐξαγάγητε ἐκ τούτου;

ΜΕΛ. Ὅτι δὲν εἶνε παράφρων, ὅτι ὁ Θεὸς τὸν τιμωρεῖ διὰ τρομερᾶς ἀσθενείας ἀπὸ τῆς ὁποίας, τί νὰ γίνῃ! οὔτε ἐγὼ, οὔτε κανεὶς ἄλλος θὰ δυνήθῃ ποτὲ νὰ θεραπεύσῃ αὐτόν. Κυρία, ἔχω κάτω τὴν ἄμαξάν μου. Θὰ ἔλθῃτε ὅλοι μαζί μου εἰς τὸ φρενοκομεῖον· ἀδυνατῶ νὰ πράξω τι διὰ τὸν ἔνοχον, ἐλπίζω τοῦλάχιστον νὰ σώσω τὸν ἀθῶον.

ΛΕΟΝΤ. Εἶμαι ἔτοιμος νὰ σᾶς ἀκολουθήσω.

ΡΟΒ. Θέλετε νὰ μᾶς ἀκολουθήσῃ καὶ αὐτός; (Δεικνύει τὸν Ὀνοράτον, ὅστις κάθηται τὴν κεφαλὴν ἔχων ἐντὸς τῶν χειρῶν.)

ΜΕΛ. Ἐναμφιβόλως ἡ παρουσία του μοι εἶνε ἀναγκαία ὅσον καὶ ἡ τῆς θυγατρὸς.

ΡΟΒ. Καὶ ἔχετε τὴν ιδέαν ὅτι θέλει μᾶς ἀκολουθήσῃ;

ΜΕΛ. Οὐδῶλως ἀμφιβάλλω. Θέλετε νὰ

ἴδῃτε ; (Πλησιάζει πρὸς τὸν Ὀνορά-
τον, κτυπᾷ αὐτὸν εἰς τὸν ὄμρον καὶ
ἀνεγείρας τὴν κεφαλὴν του τῷ λέγει).
Φίλε, εἴθε μαζί μου!

ΟΝΟΡ. (Τὸν παρατηρεῖ σιωπῶν).

ΜΕΛ. Πηγαίνομεν εἰς τὸ φρενοκομεῖον.

ΟΝΟΡ. (Ἐγείρεται καὶ ἀρχίζει νὰ
δίδῃ σημεῖα συγκινησεως).

ΛΕΟΝΤ. Πηγαίνομεν νὰ εὐρωμεν τὸν
πατέρα μου.

ΟΝΟΡ. (Ποιεῖ χειρονομίαν φρικιά-
σεως καὶ ἀποστροφῆς. Ὁ Μελάτων
γαίνει πρὸς τὴν Λεοντίαν γὰ ἐξακολου-
θήση τὸν διάλογον).

ΛΕΟΝΤ. Αὐτὸς ὁ κύριος ἐδῶ εἶνε περὶ
φημος ἰατρός.

ΟΝΟΡ. (Δίδει σημεῖα προσοχῆς καὶ
ἐλπίδος).

ΛΕΟΝΤ. Ἐλπίζει νὰ τὸν ἰατρεύσῃ.

ΟΝΟΡ. (Δράττει τὰς χεῖρας τοῦ Με-
λάτωνος ὡσεὶ ἐρωτῶν αὐτὸν ἂν ἦτε ἀ-
ληθές).

ΜΕΛ. Ἀλήθεια, ἀλήθεια.

ΛΕΟΝΤ. Καὶ λέγει ὅτι ἡ παρουσία σας
τῷ εἶνε ἀναγκαῖα.

ΡΟΒ. Θὰ μᾶς συντροφεύσατε λοιπὸν;

ΟΝΟΡ. (Δι' ὑπερβαλλούσης συγκινη-
σεως καὶ φθόγγων ἀνάρθρων δεικνύει ὅτι
εἶνε ἔτοιμος ν' ἀκολουθήσῃ μετὰ μεγάλης
εὐχαριστήσεως).

ΜΕΛ. Ἄς ὑπάγωμεν λοιπὸν καὶ ἄς ἐλ-
πίζωμεν εἰς τὴν Πρόνοιαν. (ἀπέρχονται.)

Τέλος τῆς Γ'. πράξεως.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Ἀυλὴ σάδενδρος ἐν τῷ φρενοκομείῳ
ἐν τῷ μέσῳ θραπίον ἔβλιον.

ΣΚΗΝΗ Α'.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ Ο ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ.

ΟΙΚ. Νὰ ἰατρεύῃ τοὺς παράρρονας διὰ
μόνης τῆς συγκοινωνίας τῶν ἰδεῶν χωρὶς
τῶν, χωρὶς τῶν συνήθων θερα-
πευτικῶν μέσων τῆς ἐπιστήμης ! Τὸ πι-
στεύετε σεῖς, κύριε διευθυντά ;

ΔΙΕΥΘ. Ὅλιγον καὶ σεῖς, οἰκονόμεις ;

ΟΙΚ. Καὶ ἐγὼ διόλου.

ΔΙΕΥΘ. Καὶ ὅμως ὅταν ἀκούῃ τις ὁμι-
λοῦντα τὸν ἴδιον Μελάτωνα, ἡ θεωρία
του φαίνεται σαφῆς καὶ πειστικῆ.

ΟΙΚ. Φαίνεται, ὅμως δὲν εἶνε. Αὐτοὶ οἱ
ξένοι ἠμποροῦν νὰ γεμίσουν τὴν κεφαλὴν
μὲ μωρολογίας, ὅμως ὅταν ἔλθουν εἰς τὰ
πράγματα

ΔΙΕΥΘ. Τότε τὸ πρᾶγμα ἀλλάζει, εἶναι
ἀλήθεια. Οὐχ ἦτιον αὐτοὶ εὐρίσκασι πάν-
τοτε μεγάλην προστασίαν εἰς τὴν κοινὴν
γνώμην.

ΟΙΚΟΝ. Ἐπειδὴ ἐξοδεύουσιν εἰς τὰς ἐφη-
μερίδας, αἱ ὁποῖαι ψάλλουσι τοὺς ἐπαίνους
των. Κατπραμέναι ἐφημερίδες ! Αὐταὶ χῶ-
νουσι τὴν μύτην των παντεῦ, ἀκόμη καὶ
εἰς αὐτὴν μου τὴν διεύθυνσιν.

ΔΙΕΥΘ. Καλὰ, ἄς ἴδωμεν καὶ τοῦτον !

ΟΙΚ. Ἐγὼ ἤθελα εὐχαριστηθῆ πολὺ, ἐάν
ἀπετύγχανε καθὼς τοῦ ἔπρεπε καὶ σεῖς ;

ΔΙΕΥΘ. Ἐγὼ ἀδιαφορῶ. Μετὰ τρεῖς
τέσσαρας δὲ ἡμέρας ὁ Ἄγγλος ἰατρός θὰ
πηγαίνη εἰς τὸ καλόν.

ΟΙΚ. Αὐτὸ λέγω καὶ ἐγὼ θὰ πηγαίνη
εἰς τὸ καλόν καὶ πάλιν ἂν κατορθώσῃ νὰ
ἰατρεύσῃ τὸν Μάξιμον, εἰς τρελλὸς περι-
σσότερον, εἰς ὀλιγώτερον

ΔΙΕΥΘ. Μένουσι τόσοι ! . . .

ΟΙΚ. Αὐτὸ σκέπτομαι καὶ ἐγὼ
Μένουσι τόσοι !

ΔΙΕΥΘ. Ποῦ ὑπῆγεν ὁ Μάξιμος ;

ΟΙΚ. Νὰ τοις εἰς τὸ βᾶθος τῆς αὐλῆς
ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἄλλων μανιακῶν ἐξηγεῖ
εἰς αὐτοὺς τὸ περίφημόν του ἐπινόημα.

ΔΙΕΥΘ. Ὁ Ἄγγλος μὲ εἰδοποίησεν ὅτι θέ-
λει νὰ κάμῃ τὸ πείραμά του εἰς αὐτὴν ἐδῶ
τὴν θέσιν.

ΟΙΚ. Ἐστειλεν ἐμπρὸς τοὺς ἀνθρώπους
του φέροντας μέγα κλωβίον πλήρες ζώων
βαλσαμωμένων. Τί διάβολον θέλει νὰ
κάμῃ ;

ΔΙΕΥΘ. Νοὶ εἶπεν ὅτι θὰ τὸ μεταχειρισθῇ
διὰ τὸν Μάξιμον, συμφώνως πρὸς τὸ σύ-
στημά του τῆς συγκοινωνίας τῶν ἰδῶν.

ΟΙΚ. Ζήτωσαν οἱ τρελλοὶ ! λέγω ἐγὼ.

ΔΙΕΥΘ. Σεῖς πηγαίνετε νὰ τὸν περιμέ-
νητε, ἐγὼ θὰ καθήσω ἐδῶ.

ΟΙΚ. Εἰς τὰς διαταγὰς σας, κύριε διευ-
θυντά (φεύγει).

ΔΙΕΥΘ. Ἴδού οἱ παράφρονες διευθυνόμενοι πρὸς τὴν στραὴν ταύτην διασκεδάζω τὸσον πολὺ ἀκροώμενος τὰς παραδοξολογίας των.

ΣΚΗΝΗ Β΄.

Ὁ Μάξμος ἀκολουθούμενος ὑπὸ ἐπτὰ ἄλλων τρελλῶν. Εἷς αὐτῶν, ὁ νομιζὼν ἑκυτόν ὡς Ναπολέοντα Α΄., φέρει ἐπενδύτην φαιὸν, ἔχει τὰς περισκελίδας ἐμβεβλημένας ἐντὸς τῶν μακρῶν ὑποδημάτων, πῖλον ὁμοίον τὸ σχῆμα πρὸς τὸν τοῦ μεγάλου Ναπολέοντος καὶ ῥάβδον εἰς τὸ πλευρὸν δίκην ξίφους, εἰς δὲ τὰς χεῖρας κύλινδρον χάρτου ἀντὶ τηλεσκοπίου· οὗτος μιμεῖται τὰς ἱστορικὰς θέσεις τοῦ Ναπολέοντος καὶ τὴν σοφιστικὴν αὐτοῦ. Δεύτερός τις παράφρων, τὸ ὠρολόγιον, ἔχει προσδεδεμένον ἐπὶ τοῦ στήθους τετράγωνον ἐκ χαρτωνίου ἐφ' οὗ εἶναι σημειωμένα αἱ ὥραι καὶ αἱ σφαῖραι, οὗτος προειπατεῖ κεκυρωμένους καὶ κινεῖ συνεχῶς τὸν δεξιὸν βραχίονα ὑπὸ τὸ χάρτωνιον δίκην ἐκκρεμοῦς ἐξακολουθῶν τὴν ἐπιφθόν τικ τὰκ, τικ τὰκ. Οἱ ἄλλοι τέσσαρες παράφρονες εἶνε ἐνδεδυμένοι παραδόξως, ἔχουσι π. χ. εἰς τὴν κεφαλὴν πῖλους ἐκ χαρτωνίου τριγάρτους μετὰ πτερῶν μακρῶν, σκεπάσματα ἢ σινδόνα προσκρητημένα εἰς τελαμώνας δίκην στρατιωτικοῦ μανδύου καὶ ῥάβδους ἃς μεταχειρίζονται ὡς πυροβόλα καὶ ξίφη. Τέλος ὁ ὕστατος, δηλαδὴ ὁ ἐκλαμβάνων ἑκυτόν ὡς Θεόν, φέρει μεγάλην φενάκην ἐκ αὐτοῦ καὶ μακρὸν πώγωνα ἐκ χάρτου συνεστραμμένου, σινδόνα δίκην μανδύου ποδήρους καὶ κρατεῖ ἀνά χεῖρας ξυλίνην σφαῖραν παριστῶσαν τὸν κόσμον.

ΜΑΞ. Οὕτως ἔχει, ἀξιοσεβαστὸν κοινὸν δυνάμεθα νὰ ἐξημερώσωμεν πᾶν ζῶον, ὃ σὺν ἄγριον καὶ βλακικὸν ἂν ᾖ, ἐξαιρέσει μόνον τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις εἶνε ζῶον ἀκαταδάμαστον εἰς μέγιστον βαθμὸν. Ἐνησυχολήθην εἰς βαθεῖας σπουδὰς περὶ τοῦ διπλοῦ τούτου ἐν Ἀσίᾳ, Ἀρρικῇ καὶ Ἀμερικῇ, χωρὶς ποτὲ νὰ λάβω ἀποτέλεσμα εὐάρεστον. Ἄπαξ μόνον ἐνόμισα ὅτι κατώρθωσα νὰ ἐξανθρωπίσω ἕνα ἦτο ἀρσενικὸς καὶ ἐφάνετο ὅτι εἶχε χαρα-

κτῆρα καλὸν καὶ ἡμερον, ὅταν μίαν ἡμέραν ὁ ἄπιστος ἐκεῖνος ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ κλωβίον καὶ μοῦ ἐφόνευσε τὴν θυγατέρα μου.

ΝΑΠΟΛ. ᾧ! οἱ ἄνθρωποι! τὸ εἰξούρω τοὺς γνωρίζω... γένος ἐγωῖστικὸν καὶ ἀχάριστον, φιλόδοξον. Ἐγὼ ἀνύψωσα τόσους ἐξ αὐτῶν ἐκ τοῦ μηδενὸς, τοὺς κατέστησα μεγάλους καὶ ἰσχυροὺς, τοὺς ἐφόρτωσα χρυσόν, καὶ μὲ ἐπρόδωκαν! Βλέπω ὅτι εἶσαι μέγας φιλόσοφος· σὲ διορίζω πρωθυπουργόν μου.

ΜΑΞ. (Πρὸς ἕνα τῶν παραφρόνων) Ποῖος εἶνε αὐτὸς ὁ κύριος; εἶνε ἴσως τρελλός;

ΠΑΡΑΦΡ. Τρελλός; Ἐδῶ δὲν εὐρίσκονται τρελλοί· δὲν τὸν γνωρίζεις;

ΜΑΞ. Ἐγὼ, ὄχι.

ΠΑΡΑΦΡ. Εἶνε ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολέον ὁ μέγας.

ΜΑΞ. Αὐτός! (προσπίπτων). Μεγαλειότατε!

ΝΑΠΟΛ. Ἐγέρθητι, καλὲ ἄνθρωπε· ἔχεις νὰ μοὶ ζητήσης καμμίαν χάριν; ὁμίλει.

ΜΑΞ. Ἡ κόρη μου ἀπέθανε· κάμε τὴν ν' ἀναστηθῇ.

ΘΕΟΣ. Δὲν πρέπει νὰ ζητῆς παρ' αὐτοῦ, ἀνόητε, τοιοῦτον θυμῶνα, ἀλλὰ παρ' ἐμοῦ...

ΜΑΞ. Ποῖος εἶσαι σὺ;

ΘΕΟΣ. Εἶμαι ὁ πλάστης τοῦ κόσμου!

ΝΑΠ. Δὲν σοῦ πρέπει νὰ καμαρόνης πολὺ διὰ τὸ ἔργον σου· ὁ κόσμος σου εἶνε ἐν ἀξιολόγον κλωβίον μὲ τρελλούς. Ἄλλ' ὅταν τὸν κατακτῆσω ἐγὼ ὀλέκην, τότε θὰ σκεφθῶ νὰ τὸν ἀναμορφώσω.

ΘΕΟΣ. Αἱ κατακτήσεις σου ἐτελείωσαν.

ΝΑΠΟΛ. Ποῖος τὸ λέγει;

ΘΕΟΣ. Ἐγὼ ὅστις σὲ ἐβαρύνθην καὶ θὰ σοῦ ψαλιδίσω τὰ πτερά.

ΝΑΠΟΛ. Μὴ θυμόνης, καλότυχς γέρον· καὶ ἂν θέλῃς νὰ σὲ σέβωμαι, σέβου με καὶ σὺ. Βλέπεις αὐτὴν τὴν παιδιάδα καὶ τὸ ἥμισυ ἑκατομμύριον στρατιωτῶν οὔτινες μὲ περικυκλοῦσι;

ΘΕΟΣ. Τὰ βλέπω, μὴ γὰρ εἶμαι τυφλός.

ΝΑΠΟΛ. Αὐτὴ εἶνε ἡ παιδιάς τοῦ Βατερλώ.

ΘΕΟΣ. Τὸ εἰξεύρω, ἐπειδὴ ἐγὼ τὴν ἐπλασα.

ΝΑΠΟΑ. Πετὰ μίαν ὥραν πρέπει νὰ ἐπιπέσω κατὰ τῶν Ἀγγλων καὶ τῶν Πρώσων οἱ ὅποιοι εἶνε παρατεταγμένοι ἐκεῖ κάτω, εἰς ἐκείνους τοὺς λόφους, ἀλλὰ ἔβρεξες ὀλίγον τὴν νύκτα· ἡ γῆ εἶνε βαπτισμένη εἰς τὸ ὕδωρ καὶ τὸ βάρυ μου πυροβολικὸν δὲν ἠμπορεῖ νὰ κινηθῆ· στείλέ μου ἓνα καλὸν ἥλιον νὰ στεγνώσῃ τὸ ἔδαφος καὶ ὅταν νικήσω τοὺς ἐχθρούς μου θὰ σοῦ ἀνεγείρω ναὸν πλουσιώτερον ἀπὸ ἐκείνον τοῦ βασιλέως Σολομώντος.

ΘΕΟΣ. Καλὲ, ποῦ εἶσαι, ὠρολόγιον τῆς ζωῆς; (*Παρουσιάζεται τὸ ὠρολόγιον*).

ΩΡΟΑ. Εἰς τὰς διαταγὰς σου, παντοδύναμε Κύριε· τίκ τάκ, τίκ τάκ.

ΘΕΟΣ. Θὰ μείνης πλησίον μου εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης καὶ θὰ σημαίνης τὴν ὥραν τῆς πίψεως τοῦ ὑπερῆφανου ἀνδρός.

ΩΡΟΑ. Εἰς τὰς διαταγὰς σου, Παντοδύναμε Κύριε· τίκ τάκ, τίκ, τάκ.

ΜΑΞ. (*Πλησιάζων*). Τι ὠραία μηχανή!

ΩΡΟΑ. Δι' εὐσπλαγχνίαν· μὴ μὲ ἐγγίζετε· ἂν σταματήσῃ τὸ ἐκκρεμές μου, ἐχάθητε ὅλοι! τίκ τάκ, τίκ τάκ· (*πλησιάζει ἐγγυὲς τοῦ Θεοῦ*).

ΜΑΞ. Τίς εἰξεύρει πόσζ χρήματα νὰ ἀξίζῃ αὐτὸ τὸ ὠρολόγιον; ᾧ! ἂν τὸ εἶχα ἐγὼ διὰ νὰ ἐνταφιάσω τὴν κόρην μου! Μεγαλειότατε, θέλετε ν' ἀγοράσητε τὴν Κιβωτὸν τοῦ Νῶε;

ΝΑΠΟΑ. Περίμενε νὰ κερδίσω τὴν μάχην καὶ ἔπειτα σοὶ ὑπόσχομαι νὰ τὴν ἀγοράσω διὰ τὸ μουσεῖόν μου τοῦ Λούβρου. (*Πρὸς τὸν Θεόν*.) Δοιπὸν, πάτερ, διὰ τί δὲν μοῦ στέλλεις αὐτὸν τὸν ἥλιον;

ΘΕΟΣ. Σήμερον θέλω νὰ βρέξῃ.

ΝΑΠΟΑ. Στρατιῶται, συλλάβετέ τον.

ΜΑΞ. Σταθῆτε, χριστιανοί, μὴ κάμετε ἱεροσυλίαν· μιμηθῆτε τὸ παράδειγμα τῶν ζώων μου· ἀγαπάσθε, τρώγετε εἰς τὸ ἴδιον τρυβλίον.

ΝΑΠΟΑ. Τί ὦρα εἶνε;

ΩΡΟΑ. Δέκα παρὰ πέντε· τίκ τάκ, τίκ, τάκ.

ΝΑΠΟΑ. Στρατιῶται τῶν Πυραμίδων, τοῦ Μαρέγγου, τῆς Ἀουστερλίτσης καὶ

τῆς Ἰένας! ἔστε ἄξιοι τοῦ ὀνόματός σας. ἔχετε ἐμπρὸς σας εἴκοσι στρατεύματα νὰ καταπολεμήσητε· ὁ Θεὸς εἶνε ἐναντίον ὑμῶν. Δειχθῆτε ὑπέρτεροι τῶν ἀνθρώπων καὶ τοῦ Θεοῦ. Ἐμπρὸς· ἤχοῦσι τὰ τύμπανα, σημαίνουσιν αἱ σάλπιγγες, ἀρχίζει ἡ μεγάλη μάχη. (*Οἱ παράφρονες μιμοῦνται τὸν ἤχον τῶν τυμπάνων καὶ τῶν σαλπίγγων, τὸ ὠρολόγιον ἀπεμακρύνεται, ὁ Θεὸς σταματᾷ αὐτό*.)

ΘΕΟΣ. Ποῦ πηγαίνεις;

ΩΡΟΑ. Πηγαίνω νὰ σταθῶ πέραν βολῆς τηλεβόλου, μὴ μὲ θραύσῃ καμμία σφαῖρα...

ΘΕΟΣ. Ἀνάβα μετ' ἐμοῦ ἐπ' αὐτῆς τῆς νεφέλης· μαζύ μου θὰ ἦσαι ἄτρωτος (*ἀναβαίνουν ἐπὶ πέτρας ὑπὸ τὸ δένδρον*).

ΜΑΞ. Ἄνθρωποι μὴ τρώγεσθε ὁ εἷς μὲ τὸν ἄλλον, τρώγετε εἰς τὸ ἴδιον τρυβλίον.

ΔΙΕΥΘ. Ἐδῶ θὰ γίνῃ μεγάλη συμπλοκή, καὶ κάποιος θὰ βγάλῃ τὸ μμάτι του. Αἱ, αἱ! (*Εἰσέρχεται εἰς τὸ φρενοκομεῖον. Ὁ Μάξιμος κρῦπτεται ὀπισθεν τοῦ δένδρου. Ὁ Ναπολέων εἰλεὶ τὸ ξίφος καὶ στηρίζει τὸ τηλεσκοπίον*).

ΝΑΠΟΑ. Ἡ αὐτοκρατορικὴ φρουρά ἄς ἀρχίσῃ τὸ πῦρ. (*Ἐν ᾧ οἱ παράφρονες στηρίζουσι τὰς βάρβθους εἰς τὸν ὀφθαλμὸν δίκην πυροβόλων, ἐπιστρέφει ὁ διευθυντῆς μετὰ δύο ὑπηρετῶν*).

ΔΙΕΥΘ. Χωρίσατέ τους, στείλατέ τους εἰς τὰ δωμάτιά των.

ΥΠΗΡ. Θάρρος· μέσα, μέσα. (Ὁ Θεὸς, ὁ Ναπολέων καὶ οἱ ἄλλοι παράφρονες φεύγοντες εἰσέρχονται εἰς τὸ φρενοκομεῖον. Ὁ Μάξιμος εἶνε κεκρυμμένος ὀπισθεν τοῦ δένδρου, τὸ ὠρολόγιον πίπτει κατὰ γῆς.)

ΔΙΕΥΘ. (*Πρὸς τὸ ὠρολόγιον*.) Καὶ σὺ, Μαρῖνη, διὰ τί δὲν ὑπακούεις.

ΩΡΟΑ. Δὲν ἠμπορῶ νὰ σηκωθῶ, ἐθραύσθην.

ΔΙΕΥΘ. Τώρα ἐγὼ σὲ διορθῶ· δείρατέ τον.

ΩΡΟΑ. Ὄχι, ὄχι, πηγαίνω. (*Ευείρεται καὶ φεύγει πρὸς τὸ φρενοκομεῖον*.)

ΔΙΕΥΘ. Ἴδου τί χρειάζεται μὲ αὐτούς: ζύλον καὶ πείνα.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΜΕΛΑΝΤΩΝ και ὁ ἀνωτέρω.

ΜΕΛ. Δὲν εἶνε ἀληθές! ἀπατάσθε, κύριε! χρειάζεται ὑπομονή, ἀγάπη και ἐπιμονή. Τὸ ξύλον εἶνε καλὸν ἐνίοτε διὰ τοὺς φρονίμους οἱ ὅποιοι τὸ ἀξιζοῦσιν, ἀλλὰ διὰ τοὺς τρελλοὺς ποτέ.

ΔΙΕΥΘ. Εἶμαι πολὺ περίεργος, ἐξοχώτατε, νὰ ἴδω ἐφαρμοζόμενον τὸ σύστημά σας.

ΜΕΛ. Τῶρ' ἀμέσως θὰ τὸ ἰδῆτε. Ἐν τούτοις σὰς παρακαλῶ νὰ πηγαίνετε εἰς τὸ κατάστημα και νὰ εἴπητε εἰς τοὺς ὑπηρετάς μου νὰ μοι φέρωσιν ἐδῶ ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα· εἰδοποιήσατε ἐπ' ἴσης και τὰ τρία ἄτομα ἅτινα μ' ἐσυντρόφεισαν νὰ καταβῶσιν εἰς τὴν αὐλὴν ταύτην και νὰ ἐνθυμηθῶσι καλῶς τὰς παραγγελίας ὅσας τοῖς ἔδωκα. Ὑμεῖς δὲ δύνασθε νὰ ἐπιστρέψετε μετ' αὐτῶν, ἂν εὐαρεστήσθε.

ΔΙΕΥΘ. Εἰς τὰς διαταγὰς σας. (*Ἀπομακρυνόμενος, καθ' ἑαυτὸν*) Ἀγύρται! ἀγύρται!

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΜΑΞΙΜΟΣ ΚΑΙ ΜΑΛΑΝΤΩΝ.

ΜΕΛ. Τώρα ἄς ἰδῶμεν ἄς ἀρχίσωμεν νὰ διορθώσωμεν, ἂν ἦνε δυνατόν, αὐτὴν τὴν ταλαίπωρον μηχανὴν ἣτις εἶνε ἐκτοπισμένη. (*Πλησιάζει πρὸς τὸν Μάξιμον και καλεῖ αὐτὸν μετὰ γλυκύτητος.*)

ΜΑΞ. Ποῖος μὲ καλεῖ φίλον; Ἐγὼ δὲν ἔχω πλέον φίλον.

ΜΕΛ. Ἐλθὲ ἐδῶ, ἄκουσόν με.

ΜΑΞ. Ποῖος εἶσαι; τί θέλεις;

ΜΕΛ. Δός μοι νὰ ἴδω τὸν σφυγμὸν σου.

ΜΑΞ. Δὲν εἶμαι ἄρρωστος, ἄφες με ἡσυχον.

ΜΕΛ. Θέλεις ταμβάκον; (*Τῷ προσφέρει ταμβακοθήκην.*)

ΜΑΞ. Εὐχαριστῶ! (*Εἰσπνέει μίαν δόσιν, και πάραυτα πιαρνίζεται πεντάκις ἢ ἑξάκις, ἐν ᾧ ὁ Μελάντων ψάθει τὸν σφυγμὸν αὐτοῦ.*)

ΜΕΛ. Ὑγία σου.

ΜΑΞ. Τί ταμβάκον μοῦ ἔδωκες;

ΜΕΛ. Ἀγγλικὸν ταμβάκον.

ΜΑΞ. Εἶνε ἀξιόλογος· μοι φαίνεται νὰ ὠσφράνθην και ἄλλοτε ὁμοιον μὲ τοῦτον.

ΜΕΛ. Πότε;

ΜΑΞ. Δὲν εἰξεύρω· πρέπει νὰ ἦνε πολὺ ἔτη.

ΜΕΛ. Τὸ μνημονικὸν του δὲν ἐχάθη· πολὺ καλά. Εἰπέ μοι, πρὸ πόσου καιροῦ εὗρισκεσαι ἐδῶ.

ΜΑΞ. Τί εἰξεύρω και ἐγὼ; Πρέπει νὰ ἦνε περίπου ἔν ἔτος.

ΜΕΛ. Καὶ εἰξεύρεις τί τόπος εἶνε αὐτός;

ΜΑΞ. Βέβαια, τὸ εἰξεύρω· εἶνε τὸ φρενοκομεῖον.

ΜΕΛ. Καὶ πῶς εὗρισκεσαι ἐδῶ σὺ;

ΜΑΞ. Μ' ἐκλείσαν ἐδῶ μέσα, διὰ νὰ ἐμπορέσουν νὰ ἀρπάσωσι τὰ χρήματά μου.

ΜΕΛ. Ποῖα χρήματα;

ΜΑΞ. Ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἔμελλον νὰ χρησιμεύσωσι διὰ προίκα τῆς κόρης μου.

ΜΕΛ. Καὶ ποῦ εἶνε ἡ κόρη σου;

ΜΑΞ. Ἀπέθανεν.

ΜΕΛ. Εἶται καλὰ βεβαιωμένος περὶ τούτου;

ΜΑΞ. Ἄν τὴν εἶδα ἀποθνήσκουσιν ἐγώ...

ΜΕΛ. Πιστεύω ὅτι ἀπατάσαι.

ΜΑΞ. Ὅτι ἀπατῶμαι; ἄ, ἄ, ἄ, καυμμένε τρελλέ. Δός μοι μίαν ἄλλην δόσιν ἐκ τοῦ ταμβάκου σου· μοι φαίνεται ὡτάν νὰ ἐλαφρόνη τὴν κεφαλὴν.

ΜΕΛ. Ἐπαρε, ἔπαρε. (*Ὁ Μάξιμος εἰσπνέει τὸν ταμβάκον και πιαρνίζεται ἐκ νέου.*)

ΜΑΞ. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν αὐτὸς ὁ ταμβάκος ἐτιμᾶτο . . . στάσου . . . πόσον ἐτιμᾶτο; πέντε σελίνια ἢ λίτρα.

ΜΕΛ. Σωστά.

ΜΑΞ. ἔχεις νὰ μοι πωλήσης ἀποκτόν;

ΜΕΛ. Ὅσον θέλῃς.

ΜΑΞ. Τρελλὸς ὅπου εἶμαι! δὲν ἔμπορῶ νὰ σὰς τὸν πληρώσω, μοῦ ἐκλείψαν τὰ χρήματά μου.

ΜΕΛ. Καὶ ποῖος σοῦ τὰ ἐκλείψεν;

ΜΑΞ. Ὁ Ὀνοράτος, ὁ φίλος μου . . . Ὁμως τὸν ἠπάτησεν ἡ σύζυγός του . . . δὲν πταῖσι αὐτός . . . και ὁμως τὸν κατεδί-
κασαν! ταλαίπωρε φίλε! (*Κλαίει.*)

ΜΕΛ. Ἀγαπητὲ Μάξιμε, και εἰς αὐτὸ

ἀπατάσαι· ὁ φίλος σου δὲν κατεδικάσθη ἀκόμη.

ΜΑΞ. Ὄχι; ἀλήθεια; τότε πρέπει νὰ τὸν σώσωμεν· ἐγὼ τοῦ δίδω τὸ πᾶν, φθάνει νὰ ζήσῃ... ἡμεῖς μίαν φορὰν ἀγαπώμεθα ὡς ἀδελφοί!...

ΜΕΛ. Ἄρκει νὰ μὲ βοηθήσῃς καὶ θὰ τὸν σώσωμεν. Εἶνε ἀνάγκη ὁμῶς νὰ μοῦ εἴπῃς πόσα ἦταν τὰ χρήματα.

ΜΑΞ. Σοὶ τὸ λέγω ἀμέσως (Σκέπτεται καὶ ἀριθμεῖ ἐπὶ τῶν δακτύλων.) Δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον· παρῆλθε τόσοσ καιρός!.. Ἦτο ὁμῶς ἐν μέγα πῶσόν.

ΜΕΛ. Παραδείγματος χάριν 40 χιλιάδες φράγκα;

ΜΑΞ. ὦ, περισσότερα, περισσότερα...

ΜΕΛ. 80; .. 50; .. 100 χιλιάδες,

ΜΑΞ. Κάτι ἔτσι...

ΜΕΛ. Μὲ ποῖον τρόπον ἐκέρδισες τὸ σὸν μέγα πῶσόν;

ΜΑΞ. Μὲ τὴν Κιβωτὸν τοῦ Νῶε.

ΜΕΛ. Ἄ, μὲ ἐκεῖνο τὸ κλωβίον, τὸ περιέχον ζῶα ἐξημερωμένα, τὸ ὁποῖον ἔφερες εἰς τὸ Λονδίνον;

ΜΑΞ. Εὐγε!

ΜΕΛ. Ἐνθυμεῖσαι τὸ Λονδίνον;

ΜΑΞ. Πῶς δά! Μία μεγάλη πόλις... μὲ ἓνα μεγάλον ποταμόν... μὲ τόσα ἐργοστάσια... μὲ δρόμους μεγάλους.

ΜΕΛ. Τὸ Regents-Street μεταξὺ τῶν ἄλλων, ὅπου ἐκέρδισες τόσα χρήματα... Τὸ ἐνθυμεῖσαι;

ΜΑΞ. Πληρέστατα. Ἦτον ἐκεῖ ἐν ὠραίον μέγαρον μὲ στοάν...

ΜΕΛ. Εἰς τὴν ὁποίαν ἤρχετο πάντοτε εἰς κύριος καὶ ἔβλεπε τὸ κλωβίον σου.

ΜΑΞ. Ναι, ναι...

ΜΕΛ. Καὶ ὁ ὁποῖος μίαν ἡμέραν σοὶ ἀνετίθασεν...

ΜΑΞ. Εἰς ἐν μεγαλοπρεπὲς οἶκημα καταστολισμένον μὲ χρυσόν καὶ ἄνθη... ἦτο μαζί του μία ὠραία κυρία...

ΜΕΛ. Ἡ σύζυγός μου...

ΜΑΞ. Ἡ σύζυγός σου;

ΜΕΛ. Βέβαια· καὶ ἐγὼ σ' ἐρώτησα ἐν ἤθελες νὰ μοὶ πωλήσῃς τὸ κλωβίον σου;

ΜΑΞ. Νό;

ΜΕΛ. Δὲν ἐνθυμεῖσαι ὅτι σοὶ τὸ ἐπλήρωσα 1000 λίρας στερλίνας, ὅτι ἔπειτα

διέμεινες εἰς τὸ μέγαρόν μου ἓνα μῆνα ὀλόκληρον διὰ νὰ μοῦ μάθῃς τὸν τρόπον νὰ κυβερνῶ τὰ ζῶα;

ΜΑΞ. Ταλαίπωρα ζῶα! Ἀπέθανεν ἕκτοτε, δὲν εἶνε ἀλήθεια;

ΜΕΛ. Ὄχι, ζῶσιν ἀκόμη.

ΜΑΞ. Ζῶσιν! Ὡ, ἐν ἡδυνάμην νὰ τὰ ἴδω!...

ΜΕΛ. (Ποιεῖ νεῦμα εἰς τοὺς δύο αὐτοῦ ὑπηρέτας, οἵτινες εἰσάγουσι τὸ κλωβίον μετὰ τῶν τεταρχειευμένων ζῶων.

Ἡ Λεορίνα, ὁ Ῥοβέρτος, ὁ Ὀροράτος καὶ ὁ Διευθυντὴς μένουσιν ἐπισηθεῖν. Ὁ Μελάντων ποιεῖ αὐτοῖς σημεῖον ὅτι δὲν εἶνε ἀκόμη καιρὸς νὰ πλησιάσωσι καὶ ἐκεῖνοι ἀποκρίνονται διὰ χειρονομιῶν· ἀποσυρθέντων τῶν ὑπηρετῶν ὁ Μελάντων λαμβάνει τὸν Μάξιμον ἐκ τῆς χειρὸς, τὸν ὀδηγεῖ πρὸς τὸν κλωβόν καὶ τῷ λέγει) Ἴδέ· νὰ τα...

ΜΑΞ. (Ἀνακραυγάζων). Ἄ! ἡ ἀλώπηξ μου! ὁ γάτος μου! ὁ σκύλος μου! Ναι, ἐκεῖνοι εἶνε, ἐκεῖνοι εἶνε. (Τοποθετεῖται παραπλεύρως τοῦ κλωβοῦ καὶ διὰ φωτῆς διακοπτομένης ὑπὸ λυγμῶν καὶ διὰ σχημάτων ἀναλόγων ἀρχίζει τὴν προσλαλιάν.) Ἀξιοσθεάστον, νοῆμον καὶ εὐαίσθητον κοινόν, σοὶ παρέχω θέαμα οὐδέποτε παρουσιασθὲν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου, ζῶα ἔχοντα κρίσιν περισσότεραν τῶν ἀνθρώπων.

ΛΕΟΝΤ. Ἄ! τὸ μνημονικόν του ἐπανερχεται. (Ὁ Μελάντων διὰ νευμάτων τὴν ἱκετεύει νὰ σιωπήσῃ)

ΜΑΞ. Ἦκουσα μίαν φωνήν... μίαν φωνήν τὴν ὁποία γινώσκω.

ΜΕΛ. Τίποτε, τίποτε, ἦτο εἰς ἐκ τῶν θεατῶν σου. Ἐξακολούθησε τὴν ἀνάπτυξίν σου!

ΜΑΞ. Μάθετε, ὦ Ἴταλοί, ὅτι εἴσθε ὅλοι ἀδελφοί, διδαχθῆτε παρὰ τῶν ζῶων μου τὴν ἀδελφосόνην καὶ τὴν ἀγάπην!

(Ὁ Μελάντων ποιεῖ νεῦμα, καὶ οἱ ἐπισηθεῖν εὐρισκόμενοι κροτοῦσι τὰς χεῖρας.)

ΜΕΛ. (Πρὸς τὸν Μάξιμον) Ἀκούεις; Τὸ κοινόν σὲ χειροκροτεῖ· γρήγορα, σύναξε τὰ χρήματά σου, ἔπαρε τὸ τρυβλίον (τῷ παρουσιάζει μετάλλιον τρυβλίον.

Ὁ Μάξιμος τὸν παρατηρεῖ, γελάει καὶ στρέφεται ὡσεὶ ζητῶν τὸ κοινόν. Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν ὁ Μελάρτων ἐλκύει τὸν Ὀροράτον εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἐμβάλλει τόμισμά τι· ὁ Μάξιμος καὶ ὁ Ὀροράτος ἀντιμετωπίζουσι, παρατηροῦσιν ἀλλήλους καὶ ἐν ᾧ οὗτος ῥίπτει εἰς τὸ τρυβλίον τὸ τόμισμά του ἀναγνωρίζει τὸν Μάξιμον καὶ τρέμων ἐκ τῆς συγκινήσεως ἐκβάλλει δύο τρεῖς ἀνάρθρους φθόγγους. Ἐν τούτοις οἱ ὑπηρετῶν ἀναλαμβάνουσι τὸν κλωβόν.)

ΜΑΞ. (Ἀναγνωρίζει τὸν φίλον καὶ κραυγάζει) Ὀροράτε, σὺ εἶσαι; (Ὁ Μελάρτων ἐνεργεῖ τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ Ὀροράτου, καὶ ἐν ᾧ ὁ Μάξιμος καλύπτει τοὺς ὀφθαλμοὺς πιστεύων ὅτι ὄνειρεύεται, νεύει εἰς τὸν Ῥοβέρτον γὰρ καταλάβη τὴν θέσιν τοῦ ἀποχωρήσαντος. Ὁ Μάξιμος ἀναγνωρίζει αὐτὸν καὶ κραυγάζει) Ῥοβέρτε! Καὶ ἡ κόρη μου; (Ὁ Μελάρτων θέτει τὴν Λεοντίαν εἰς τὴν θέσιν τοῦ Ῥοβέρτου.)

ΛΕΟΝ. Πάτερ μου!

ΜΑΞ. Ἄ, Θεέ μου! Ζῆ; (Ὁ Ῥοβέρτος καὶ ἡ Λεοντίνα χάνονται κρυπτόμενοι ὀπισθεν τοῦ δένδρου, ὁ Μάξιμος περιβλέπει ὁ Μελάρτων τὸν σταματᾷ.)

ΜΕΛ. Τί ζητεῖς, Μάξιμε;

ΜΑΞ. Τὴν κόρην μου, τὴν κόρην μου· τὴν ἔχω ἰδεῖ!

ΜΒΛ. (Ἐξάγει ταμβακοθήκην, ἣν ἔχει ἐν ἄλλῳ θυλακίῳ, διάφορον τῆς πρώτης, ἀνοίγει αὐτὴν καὶ λέγει τῷ Μαξίμῳ) Μίαν ἄλλην δόσιν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ταμβάκου καὶ θέλεις τὴν ἐπαῖδει!

ΜΑΞ. (Λαμβάνει καὶ ὀσφραίνεται ἀπλήστως τὸν ταμβάκον. Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν πίπτει εἰς λήθαργον. Ὁ Ῥοβέρτος καὶ ἡ Λεοντίνα προστρέχουσι καὶ τὸν βασιάζουσι μετὰ τοῦ Μελάρτωνος.)

ΛΕΟΝΤ. Ἄχ, ἰατρεῖ, ὁ πατήρ μου ἀποθνήσκει!

ΜΕΛ. Ὅχι, μὴ φοβῆσθε· ἐπῆλθε τὸ ἀποτέλεσμα δόσεως ναρκωτικοῦ μετ' ὀλίγας στιγμὰς θὰ συνέλθῃ. . . Προσπαθήσατε νὰ ἐξυπνίσῃ εἰς τὰς ἀγκάλας σας. (Ὁδηγοῦσιν αὐτὸν ἵνα καθεσθῇ ἐπὶ τοῦ λίθου· εἶτα

ἡ μὲν Λεοντίνα γονυπετεῖ ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους καὶ λαμβάνει τὴν μίαν χεῖρα αὐτοῦ, ὁ δὲ Ῥοβέρτος ἐκ τοῦ ἄλλου καὶ λαμβάνει τὴν ἄλλην. Ἀμφότεροι ἐν μέσῳ λυγμῶν περιμένουσι τοῦ πατρὸς τὴν ἐξέγερσιν. Ὁ Μάξιμος μικρὸν κατὰ μικρὸν ἀναλαμβάνει, ἀνοίγει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀρατινάσσειται: ὁ Ῥοβέρτος καὶ ἡ Λεοντίνα ῥίπτονται εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, ὅστις σφίγγει αὐτοὺς καὶ ἀναφωνεῖ).

ΜΑΞ. Τὰ τέκνα μου!

ΜΕΛ. Ἐθεραπεύθη! (Πρὸς τὸν διευθυντὴν ὅστις σιωπᾷ καταληφθεὶς ὑπὸ ἐκπλήξεως.) Καὶ σεῖς τὸ εἶδετε, κύριε; Διὰ τῆς ἀπλῆς συγκοινωνίας τῶν ἰδεῶν! (Ὁ Ὀροράτος γονυπετεῖ καὶ κλαίει, ὁ Μάξιμος ἐξακολουθεῖ ἔχων ἐν τῇ ἀγκάλῃ τὰ τέκνα αὐτοῦ.)

Τέλος τῆς Δ'. πράξεως καὶ τοῦ Δράματος.